

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXX

Kaina 30 c.

PENKTADIENIS — FRIDAY, RUGPJŪTIS — AUGUST 22, 1986

Nr. 164

Aušra Nr. 49(89)

Prieš 30 metų

Iš savo atsiminimų

A. VIENUOLIS

(Tėsinys)

Nebuvo nuobodu, nebuvo, bet nebuvo ir linksma, nes be savų ydų visuomet rūpėdavo dar ir artimo skriaudos, vargai, reikalai, kurių gyvenant daug teko matyti, bet, deja, nedaug kam teko padėti; o kas nežino, kad svetimos bėdos — bylos visuomet yra ar bent atrodo mums painesnės ir sunkesnės už savąsias.

Nors nė vienas žmogus, sulaukęs senatvės, nėra patenkintas savo neuitu gyvenimu ir mirdamas nusinėša (nebūtin) nebūtin jaunystės dienų neatsiektus užsimojimus, bet jei man galima būtų pradėti gyventi iš naujo, tai tik norėčiau išvengti visų tų savo ydų ir klaidų, kurios ir dabar eđa mano širdį, trumpina gyvenimą ir dažnai priverčia mane susimąstyti, apgailėti ir susikrimsti.

Tik vieną turu apsiminimui paguoda, tai, kad visi tų mano ydų, klaidų padariniai įvyko be mano blogos valios, be noro, be tikslo kam nors pakenkti, ką nors pažeminti, o save išaukštinti. Ne, tai atsitiko tik dėl to, kad aš gyvenda-

mas vadovavau daugiau jausmais ir įkvėpimais, negu protu ir viską taip dėjau į širdį. O, pasirodo, nevertėjo: nors ir niekas veltui nepraeina, bet praeina. Praėjo ir man. Gal ne tokį ir protą turėjau, bet savo jausmų suvaldyti nemokėjau. Jie daugiausia mane ir įklampino į gyvenimo džiungles. Gyvųjų savo amžininkų, kurių nedaug beliko, ir kuriems aš per savo gyvenimą esu padaręs ką nors bloga, ar juos nuskriaudęs, ar sukompromitavęs, labai atsiprašau ir prašau atleisti ir dovanoti; su mirusiais ir mano kadaise nuskriaustais dabar visus mus bendras likimas jau sutiekė — mums jau viskas praėjo. Savo skolininkų prašau, jei galėsite, atsilygindami su manimi, sušelpkite tuos, kurie dabar yra, kaip Jūs buvote kadaise, artimo pagalbos reikalingi.

Dėl savo ydų — klaidų atvirai ir viešai apgailėstauju ir prisipažįstu, kad visur buvau kaltas aš ir tik aš. Prisipažįstu ne dėl efekto, ne dėl gražaus mosto ar gesto, o pagal savo sąžinės balsą. (Bus daugiau)

Meksikoje trečiadienį prasidėjo Salvadoro vyriausybės derybos su sukilėlių vadais. Nuotraukoje Farabundo Marti Išsivadavimo fronto atstovas Salvadoro Samanyoa ir Demokratinio revoliucinio fronto atstovas Jorge Villacorta. Nė viena pusė neskelbia, kur pasitarimai vyks ir kiek ilgai jie tęsis. Konferencijos tikslas nustatyti vietą, laiką ir darbotvarkę trečiajai taikos konferencijai Salvadore. Du kovojančių pusių susitikimai buvo 1984 m., tačiau civilinio Salvadoro karo neužbaigė.

Lenkai bando žvelgti į ateitį

Lenkų „Solidarumo“ sąjūdžio skyrius Vakarose išleido seriją spalvotų „pogrindžio“ pašto ženklų. Jų tema — pavergtos Lenkijos, Ukrainos ir Lietuvos išlaisvinimas. Lietuviškas ženklas vaizduoja Šv. Mariją ir turi tokią įrašą lietuvių ir lenkų kalbomis: „Už Lietuvos nepriklausomybę mes tau meldžiamės, Aušros Vartų Dievo Motina“, informuoja ABN Correspondence 1986 m. sausio-vasario laidoje.

Ryšium su šiu ženkliu išleidiu „Kovojančio Solidarumo“ organizacija išleido pareiškimą, kuriame sakoma, kad ženklių serija vaizduoja „lenkų, ukrainiečių ir lietuvių kovas už nepriklausomybę. Mūsų organizacija remia visų Rytų Eruopos tautų kovą už laisvą apsisprendimą ir nepriklausomą demokratišką suverenumą... Mes neturime jokių teritorinių pretenzijų ir mūsų kaimynines tautas. Mes jaučiame, kad mes turime bendrų interesų su jų organizacijomis, kurios kovoja už nepriklausomybę ir demokratinę santvarką. Todėl mes norime su jomis glaudžiau bendradarbiauti“.

Prancūzų dvimėseninis žurnalas „Diagonale Est/Onest“ 1985 m. spalio mėn. laidoje perspausdino 1984 m. gruodžio 16 d. Varšuvoje išleista „Deklaracija mūsų broliams ukrainiečiams, baltarusiams ir lietuviams“, kurią pasirašė WSN (Laisvės, Teisybės, Nepriklausomybės) organizacija, pogrindžio leidykla „In Corpore“, Liberalų-demokratų partija Nipoddeglosc (Nepriklausomybė), politinis sąjūdis Wyzwolenie (Išlaisvinimas) ir politinė grupė Wola. Šioje deklaracijoje rašoma, kad

sybė viską išaiškinti ir praneš Washingtonui. Amerika nori, kad Meksika išaiškintų visus, kurie buvo atsakingi už Cortezą pagrobimą, jo kankinimus ir kad jie būtų nubausti.

Prieš mėnesių buvo įvykęs panašus įvykis, kai kitas Amerikos tarnautojas buvo pagrobtas, kankintas ir nužudytas, kaip atrodo, narkotikų spekuliantų, kurie juos parduoda Amerikos gėngsteriams.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Vatikanas pirmą kartą nuo 1979 metų atsaukė dėstyto teises Amerikos katalikų universitete profesoriumi kun. Charles Curran, kurio pažiūros abortų, gimimų kontrolės, skrybių ir kitais klausimais skiriasi nuo Bažnyčios teologinių pažiūrų.

— Padidėjo gyventojų skaičius Amerikoje. Amerikos Cenzuro ir statistikos biuras praneša, kad šio krašto gyventojų skaičius praėjusiais metais pakilo 1,67 mil. prie to dar pridėdant 577,000 imigrantų. Amerikoje buvo daugiau gimimų praėjusiais metais negu mirimų.

— Egipto prez. Hosni Mubarak kalbėjosi su Izraelio atstovu apie numatomą susitikimą su min. pirm. Shimon Peres.

— Zimbabvės min. pirm. Mugabe pranešė, kad, norėdamas pagerinti santykius su opozicijos vadu Joshua Nkomo partija, paleido iš kalėjimo 10 žinomų politinių kalinių, tuo siekdamas suvienyti abi didžiausias savo krašto partijas.

— Sovietų Sąjungoje paskutiniaisiais mėnesiais pasirodė daug straipsnių spaudoje apie jaunimą rūkantį marijuaną, naudojantį morfiną ir kitus narkotikus. Regis, ten yra didėjanti problema, apie kurią anksčiau sovietų spaudoje nebuvo rašoma.

— Pakistane policija panaudojo ašarines dujas prieš demonstruojančius Karachi, Dadų ir kitose pietinio Pakistano miestuose, kurie protestuoja prieš suėmimą opozicijos vadovės Benazir Bhutto. Vien tik praėjusią savaitę vykusiose protesto demonstracijose žuvo 26 asmenys.

— OPEC valstybėms sutarus sumažinti naftos gavybą, Amerikoje jau pakilo gazolinio kaimo, vidutiniškai po 7 centus galionui.

— Stokholme vykstančioje saugumo konferencijoje Sovietų Sąjunga pareiškė, kad ji yra pasiruošusi priimti kai kurias sąlygas, pagal kurias bus galima inspektuoti karinius reikalus. Tai yra tam tikra pažanga ir priekį per 32 mėnesių kalbas. 35 tautų delegatai mano, kad bus pasiektas Vakarų-Rytų susitarimas iki konferencijos uždarymo rugsėjo 19 d.

Gyva Nikaragvos kontroversija

Santa Barbara. — Prezidentas Reaganas, kuris atostogauja Kalifornijos rančiūje, pasakė pasikalbėjime su Meksikos laikraščiu „Excelsior“, jog Nikaragvos vyriausybė turi pasikeisti į demokratinę sistemą. Kitaip vienintelė išeitis bus demokratinėms jėgoms laimėti kovą ir perimti valdžią.

Šis pareiškimas sukėlė daug komentarų namie ir užsienyje. Anksčiau administracijos pareigūnai kalbėdavo, kad parama „kontras“ jėgoms siekia paspausti sandinistų valdžią, kad ji darytų nuolaidas. Niekad nebuvo sakoma, kad bus bandoma tą valdžią nuversti. Parama sukilėliams buvo aiškina pastangomis sustabdyti ginklų siuntimą į Salvadorą, ten kovojančioms komunistinėms jėgoms.

Baltuosiuose Rūmuose spaudos ryšininkas Dan Howard pasakė, kad prezidento pastabos gerai paaiškina galutinį tikslą Nikaragvoje. Vienas reporteris pastebėjo, kad nėra dažnas atvejis, kada valdybės galva kalbėtų apie nuvertimą vyriausybės, su kuria Amerika iki šiol palaiko diplomatinius ryšius. Howard pasakė, kad situacija yra neprašta. Mums daug geriau patiktų išspręsti nesutarimus diplomatiniais ir kitais būdais, nesimant smurto, pasakė Howard.

Minėtame pasikalbėjime prezidentas pasakė, kad jo tikslas yra sėsti prie stalo ir

Valuko pareiškimas

Chicago. — Illinois prokuroras Anton R. Valukas sako, kad jo įstaiga neturi duomenų, jog Izraelio aviacijos karininkai išvogė komplikuo- tos sistemos planus iš Barringtone esančios Recon Optical firmos. Apie tai „Drauge“ buvo rašyta rugp. 20 d. laidoje.

„Šiuo metu mes neradome kriminalinio nusikaltimo bet kur“, — sako Anton Valukas, kuris šiam reikalui tirti paskyrė savo asistentą liepos pradžioje.

Šio įdomaus įvykio Recon Optical užvesta byla eina New York. Kaip tos firmos atstovas Ronald Kay sako: „Tai buvo konspiracija. Jie buvo pavogę mūsų technologijos pačią esmę“. Ši kompanija pagal sutartį jau 20 metų dirbo Izraeliui. Gi tie brėžiniai, buvo pagaminti tokiam aparatu, kuris naudojamas 100 mylių nuotolyje iš priešų teritorijos vienos sekundės metu perduoti svarbioms žinioms.

Izraelio konsulato Chicagoje spaudos attache pareiškė: „Mes paneigiame be pagrindo visus kaltinimus“, kurie kilo iš „prekybinių gincų“ su Recon kompanija. Amerikos įstatymai draudžia panašių ir slapų aparatų brėžinius išvežti į užsienį.

Trečiadienį Izraelio gynybos ministerija paneigė kaltinimus, kad Izraelio agentai bandė pavogti slaptus šnipinėjimo-zvalgybos kameros planus.

— Kolumbijoje teroristai puolė kariuomenės sunkvežimį, nušovė 9 kareivius.

— Indijoje kilo riaušės ir kovos tarp hindų ir sikhų. Šie kaltinami nušovė Indijos buvusį kariuomenės štabo viršininką gen. Arun Vaidya.

KALENDORIUS

Rugpjūčio 22 d.: Marcialis, Antusa, Karijotas, Violeta.
Rugpjūčio 23 d.: Pilypas, Różė Limietė, Ringėla, Grauda.

ORAS

Saulė teka 6:05, leidžiasi 7:42.

Saulėta, temperatūra dieną 75 l., naktį 60 l.

Honduras blokuos paramą kovotojams

Tegucigalpa. — Honduro vyriausybė pasisakė, jog ji neleis panaudoti savo teritorijos, kad siunčiama parama Nikaragvos kovotojams būtų skirstoma jų žemėje. Taip pat Honduro užsienio reikalų ministeris pareiškė, kad tos siuntos negalės būti ir vežamos per jų kraštą.

Tai yra nebe pirmas kartas, kai Honduras susiduria tuose klausimuose. Jau ir praityje jis blokuo kai kurias paramos siuntas Nikaragvos kovotojams, tačiau dabar valdžia nebeneri leisti bet kokių pervežimų, bijodama, kad gali nebeturėti jokios kontrolės apie siunčiamą aprūpinimą kontras kovotojams. Taip pat daro spaudimą Amerikai, kad būtų priimtos kai kurios Honduro sąlygos. Kadangi visas tiekimas eina per Hondurasą, tai draudimas pervežti reikmenis būtų didelis smūgis ne tik kovotojams, bet ir Reagano administracijos politikai Centrinėje Amerikoje. Ta pačia proga ministeris Contreras paneigė žinią, kad Amerika pagrasino nutraukti Hondurui teikiamą paramą.

Artukovic prašo atšaukti bausmę

Belgradas. — Jugoslavijos laikraštis Vecernje Novosti rašo, kad Amerikos išduotas Andrija Artukovic, kuris dabar yra 86 metų amžiaus, įteikė paskutinę apeliaciją vyriausiam Jugoslavijos teisumui, kad būtų panaikintas jam mirties sprendimas, kuris buvo gegužės 14 d. jam Kroatijos teismo paskirtas. Jis, kaip žinome, kaltinamas, jog antrojo karo metu žudęs civilinius gyventojus, kai tuo metu ėjo Vidaus reikalų ministerio pareigas Kroatijoje.

jei nebus leista skirstyti Amerikos siunčiamą pagalbą Nikaragvos laisvės kovotojams, kurių pagrindinės stovyklos kaip tik yra Honduro teritorijoje, netoli Nikaragvos sienos.

Amerikos Senatas, kaip žinome, paskyrė 100 mil. dol. karinę ir humanitarinę pagalbą, kurie kariauja prieš į kairiąją pusę stipriai palinkusią dabartinę Nikaragvos vyriausybę. Honduro vyriausybė tik dabar prisipažino, kad jų teritorijoje veikia kovojančių už Nikaragvos laisvę pagrindinės bazės.

Amerika įteikė notą Meksikai

Washingtonas. — Meksikos vyriausybė suspendavo savo 11 policininkų, kurie praėjusią savaitę buvo pagrobę ir kankino Amerikos tarnautoją, kuris rūpinosi kova prieš narkotikus, praneša oficialūs Amerikos atstovai. Meksika patvirtino, kad su Viktoru Corteza buvo blogai elgamasi ir šio įvykio rezultatus praneš šią savaitę. Prezidento patarėjas patvirtino, kad Cortez buvo Meksikos policijos kankinamas ir policijos pareigūnai suteikė vyriausybei klaidingas informacijas. Prieš tai Meksikos valdžios kalbėtojas buvo paneigęs, kad Corteza yra sulaukytas ir kad su juo blogai elgtasi. Amerika įteikė griežtą notą Meksikos vyriausybei. Diplomatinėje Amerikos notoje detališkai nurodomi visi jo kankinimai, panaudojant elektrinius aparatus ant jo kūno ir purkčiant „hot chili“ pipirus į jo nosį. Užsienio reikalų ministeris Bernardo Sepulveda, atsakydamas į Amerikos norą, pabrėžė, kad Meksikos vyriausybė viską išaiškinti ir praneš Washingtonui. Amerika nori, kad Meksika išaiškintų visus, kurie buvo atsakingi už Cortezą pagrobimą, jo kankinimus ir kad jie būtų nubausti.

SPORTO APŽVALGA

Futbolas Chicagoje

„LITUANICOS“ TURNYRAS — PIKNIKAS

Pasibaigus Chicagos futbolo pirmenybių pavasario ratui, kuriame „Lituanicos“ vyrų komanda tarp vienuolikos pirmos diviziono varžovų užėmė pirmąją vietą, prasidėjo ilgos vasaros atostogos. Jų metu „Lituania“ dalyvavo trijuose turnyruose: St. Joseph, Michigan, disciplinuotai ir vyriškai pasirodė ir laimėjo pirmąją vietą ir už ją skirtą trofėjų. Genoa City suruoštamame dešimties komandų „Rams“ turnyre mūsiškiai gavo pamoką nuo „Schwabens“ ir grįžo apsiėsiotomis didybės manijos plunksnomis. Ir trečiame — savo pačių turnyre vėl laimėjo pirmąją vietą.

„Lituanicos“ organizuotas turnyras — piknikas įvyko rugpjūčio 9 d. Marquette Parko aikštėje. Jame dalyvavo 4 veteranų komandos: graikų „Concordia“, vokiečių „Rams“, skandinavų „Vikings“ ir patys šeimininkai — „Lituania“.

Vyrų komandų grupėje, neatvykus iš St. Joseph „Kickers“ komandai, dalyvavo tik trys komandos: „Vikings“, „Rams“ ir „Lituania“. Del mažo komandų skaičiaus, turnyras prarastas kiekvienai komandai žaidžiant prieš kiekvieną — taškų sistema.

Veteranų grupėje pirmąją vietą laimėjo „Concordia“ komanda ir gavo B. Jasinsko, Insurance Inc., dovaną — trofėjų. Antros vietos laimėtojams, „Lituanicos“ veteranams, buvo įteiktas „Lituanicos“ pirmininko Pijaus Stončiaus ir jo žmonos Ritos dovanotas trofėjus.

Vyrų komandų nugalėtoju išėjo „Lituania“. Jai atiteko nuolatinio ir efektingiausio rėmėjo Vytauto Miceikos dovana — taurė.

— Gaila, kad tuščia, — kažkas pastebėjo. „Rams“ komandai, užėmusiai antrąją vietą, teko „Nida“ Mortgage, Inc., savininko Sauliaus Mykoliuko dovanotas trofėjus.

Patiems sponsoriams prizų įteikimo metu nedalyvaujant, juos laimėtojams įteikė klubo pirm. Pijus Stončius.

Nežinint valdybos narių ir

komandos vadovo įdėto daugybės valandų darbo ir žaidėjų išlietas marias prakaito, dešimties futbolo turnyras davė gražaus nuostolio. Atrodo, kad tokio pobūdžio turnyrai pradeda išeiti iš mados. O futbolistų rengtas piknikas neturėjo piknikams būdingų elementų — muzikos, kugelio, dešrų su kopūstais ir, svarbiausia, ko nors stipresnio dešroms suvilgyti. Kodėl tu elementų nebuvo — ilga istorija.

J.J.

Golfas

KVALIFIKACINIS TURNYRAS

Rugpjūčio 9 ir 10 dienomis Glen Eagles C.C. aikštynė įvyko Chicagos Lietuvių Golfo klubo kvalifikacinis 36 skylių turnyras. Šio turnyro tikslas buvo sudaryti komandas, kurios atstovautų Chicagos Lietuvių Golfo klubui ŠALFAS Sąjungos tarp miestiniame turnyre. Turnyras įvyks rugpjūčio 30-31 dienomis Toronte. Turnyrą organizuoja Toronto Lietuvių Golfo klubas. Žaidynės vyks Georgetown Golf and Country Club, Georgetown, Ont.

„Low gross“ komanda sudaro šie žaidėjai: T. Lapas, R. Panaras, T. Vaitkus, A. Dagys, V. Brizgys, B. Racevičius, R. Kleiza, J. Kubilius, V. Vaitkus.

„Low net“ komandą sudaro šie žaidėjai: A. Žvinakis, S. Plenys, L. Kublickas, J. Statkus, V. Izokaitis, P. Striupaitis, L. Eichas, dr. V. Dargis ir A. Lauras.

Moterų komanda: A. Vaitkienė, L. Izokaitienė, L. Lapienė, G. Zabukienė, A. Urbienė, I. Janickaitė, I. Valaitienė. Bus sudaryta inžinierių komanda; ją jau organizuoja Aleksandras Traška. Pavieniai asmenys labai kviečiami dalyvauti tarp miestiniame turnyre.

Kvalifikacinėse žaidynėse dalyvavo 52 žaidėjai. Štai mūsų laimėtojai: 1 - vieta „Low gross“ — V. Brizgys. 1 - vieta „Low net“ A klasė — B.

Chicagos Lietuvių Golfo klubo narės Glen Eagles aikštynė. Iš k. l. Lialė Lapienė, Regina Žvinakienė, Aldona Vaitkienė, Gertruda Zabukienė, Aldona Urbienė, Daiva Bakšienė, Irena Janickaitė, Lilė Izokaitienė, Genė Rimkienė ir Irena Valaitienė.

Racevičius; B klasė — dr. Julius Ringus; C klasė — A. Žvinakis; D klasė — J. Statkus. 1 vieta moterų — Aldona Vaitkienė. Arčiausiai prie vėliavėlės „Par 3“ seštadienį — A. Lauras, sekmadienį — R. Izokaitis. Arčiausiai prie vėliavėlės „Par 4“ — seštadienį Vic Izokaitis, sekmadienį Z. Urba. Jaunučių klasėje pirmą vietą laimėjo Vytautas Ringus, malonu pastebėti, kad jau turime 3-ju generacijų žaidėjus: dr. Edmundas Ringus, jo sūnus dr. Julius Ringus, vaikaitis ir sūnus 8 metų amžiaus Vytautas Ringus.

Šiame turnyre gausiai dalyvavo moterys, jų buvo net visa dešimke.

Mūsų eilės nemažėja, o vis gausėja. Sveikiname naujus narius: Vytautą Ramanauską, Rimantą Penčylą, jo sūnų Romą Penčylą ir Leonardą Eichą.

Ateinantis „seimos“ turnyras įvyks Balmoral Woods Golf Club aikštynė rugpjūčio 14 d. Visi kviečiami dalyvauti.

L.L.

Tenisas

IŠ PABALTIEČIŲ LAUKŲ TENISO PIRMENYBIŲ

Papildome praėjusio penktadienio „Sporto apžvalgoje“ atspausdintą straipsnį apie pabaltiečių lauko teniso varžbas Detroito:

— Vyrų B klasėje daliai užsiregistravusių neatvykus, iš dalyvavusiųjų tik finalinės rungtynės buvo įdomios, permainingos ir gero lygio. Iš vienos pusės į finalą ateina jaunas D. Owens, lengvai įveikęs visus priešininkus, įskaitant ir A. Genčių iš Chicagos, 8-4. Iš kitos pusės kvalifikuojasi (tik vienas rungtynes

pralaimėjęs) A. Genčius, lengvai nugalėjęs dr. A. Barauską ir jo sūnų. Baigėme pirmame sete jaunasis D. Owens laimi prieš A. Genčių 6-2, tačiau antroje sete Genčiaus patyrimas, vis atstresni bei taiklesni smūgiai iš dešinės, užtikrina Genčiui puikią pergalę 6-3, 6-2. Tai po Raziūnaitės moterų klasėje ir V. Grybausko senjorų klasėje, buvo trečias laimėjimas Chicagoje.

V. G.

Sachmatai

KASPAROVAS PIRMAUJA

Praėjusią savaitę Garis Kasparovas ir Anatolius Karpovas susitiko septintą kartą Londone vykstančiose varžybose dėl pasaulio čempiono titulo. Susitikimas baigtas pasiekiant lygybą 3.5-3.5.

Aštuntame susitikime, penktadienį, rugpjūčio 15 d., Kasparovas išvystė didelį spaudimą baltosiomis figūromis. Karpovas, susidūręs su dviem nepalankiais elementais — oponento agresyviu žaidimu ir laiko stoka, turėjo pasiduoti, pripažindamas šios partijos laimėjimą Kasparovui — 4.5-3.5.

Rugpjūčio 18 d. turėjęs įvykti devintasis susitikimas, A. Karpovui paprašius pertraukos, buvo atidėtas. Dabar Kasparovas pirmąja vienu tašku — 4.5-3.5.

Trečiadienį Londone devintą kartą prieš sachmatų lentos susitikę G. Kasparovas ir A. Karpovas žaidimą nutraukė po 20-ties ejuimų. Karpovui pasiūlius lygybą. Po šio susitikimo Kasparovas tebe pirmąja vienu tašku skirtumu 5-4. Dešimtas susitikimas numatytas šiandien.

RUOŠIANTIS OLIMPINĖMS ŽAIDYNĖMS KOREJOJE

Ruošiantis Olimpiniams žaidynėms Seoul, Korejoje, norima žaidynių paviljonus statyti dabar apgyventose aplinkėse. Įtampa pakilo liepos mėnesio pradžioje, kai prašomi išsikraustyti vieno didelio daugiabučio 200 nuomininkų atsiskakė tai padaryti. Vietinis valdininkas teigė, jog nuomininkai teisingai elgėsi, nes buvo norma juos nelegaliai iškraustyti. 1985 m. nuomininkams sužinojus apie savo būsimą iškraustymą, jie susiorganizavo deryboms su namų savininkais ir statybininkais. Viena žmonių teisių gynimo grupė JAV-ėse mano, kad net 1 mil. žmonių gali būti šio projekto paliesti. Kadangi ir nuomininkų ir savininkų tarpe esama nemažai katalikų, Bažnyčia buvo paprašyta padėti šį konfliktą išspręsti.

Zinios iš Australijos

III PL SPORTO ŽAIDYNĖS

Kaip žinia, 1988 m. gruodžio 26-31 d. Adelaidėje ruošiamos Žaidynės, kurių sėkmingas pravedimas turėtų rūpėti ne vien tik šios lietuvių kolonijos tautiečiams, bet ir visai Australijos Lietuvių Bendruomenei.

Remiantis ALFAS valdybos 1985 m. rugpjūčio 28 d. raštu, Adelaidės L.S.K. „Vytiš“ valdybos sukviestame posėdyje spalio 24 d. sudarytas III-ju Pasaulio Lietuvių Sporto žaidynių organizacinis komitetas, kuriam vadovauti pakviestas Jurgis Jonavičius.

Nariais į organizacinį komitetą įeina: Stasys Urnevičius, Sigitas Visockis, Antanas Skiparis, Petras Andrijaitis ir Robertas Sidabras.

Ryšingumu tarp organizacinio komiteto ir Australijos įstaigų, biznių ir kitų institucijų pakviestas Viktoras Raymond — Ramonaitis. Organizacinis komitetas paruošė detalizuotas žaidynių pravedimo gaires bei provizorinę sąmatą, pristatytą Australijos Lietuvių Sporto klubų atstovams praėjusio Sporto šventės metu Sydnejuje.

Š. m. gegužės 1 d. organizacinio komiteto posėdyje pranešimus padarė Jurgis Jonavičius bei Petras Andrijaitis, kuris painformavo kaip klubų atstovai atsiliėpė į provizorinę sąmatą. Paaiškėjo, kad didžiausias žaidynių lėšų telkimo darbas teks Org. K-tui, nors visi klubai pasizadėjo platinti loterijos bilietus. Sporto šventių dalyviai yra įpareigoti sekantiose trejose Sporto šventėse įmokėti po 2 dol. į P.L.S.Ž. org. k-to išd. Taip pat į šį išd. pasizadėjo įnešti 5% pajamų visi Australijos Lietuvių sporto klubai iš renginių ateinančių trijų metų laikotarpyje.

J. Jonavičiaus pranešimas lieti III-ju žaidynių organizavimo bei pravedimo reikalus. Komiteto pirmininko nuomone iš Šiaurės Amerikos spaudos pasisakymų matyti, kad apie 100 sportininkų atvyks iš užjūrio. Tikimasi, kad žaidynėse bus varžomasi tik mūsų sporto šventės kulturovujamos sporto šakose.

„Vyčio“ klubo metiniame susirinkime gegužės 25 d. numatoma sudaryti lėšų telkimo komitetą, kuris savo darbą pradės tuoj pat. Tikimasi, kad lietuviai biznieriai parems numatomą loteriją stambesniais fantais.

„1988 m. sueina 50 metų nuo Lietuvių tautinės olimpiados

DR. KENNETH J. YERKES
DANTŲ GYDYTOJAS
Pensininkams nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Chicago, Illinois 60629
Tel. 925-8288
Valandos pagal susitarimą

DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvių gydytojas
3925 West 59th Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-3 val. popiet ir 5-7 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta
Tel. ofiso ir buto: OLYmpic 2-4159

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DANTŲ GYDYTOJOS
DR. IRENA KYRAS
PROSTHODONTICS — karūnėles, tilteliai, plokštelės ir bendroji praktika.
DR. LAURA KYRAS
2859 W. 59 St. Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

Second class postage paid at Chicago, Ill.

Subscription Rates: \$53.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$53.00. Foreign countries \$53.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėti, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams 1/2 metų 3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Užaienyje	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Kitur — Amerikoje	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Savaitinis (šeštad. pried.)	\$30.00 \$19.00

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30—4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipnius taisy savo nuožiūra. Nesunaudotų straipnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį netaisako. Skelbimų kainos priunčiamos gavus prašymą.

Kaune. III-se žaidynėse tiktu

šių sukaktį tinkamai pažymėti, taip užbaigė savo pranešimą J. Jonavičius.

Buvo laukiama žinių, ką nutarė Šiaurės Amerikos (ŠALFAS) sporto klubų atstovai, kurie buvo suvažiavę į Hamiltoną, Kanadoje gegužės 2-4 dienomis.

R. Sidabras „Rūš Pastogė“

Jeigu visi tegyvena vakarykščia diena, kaipgi rytojais pasidarys geresnis?

Peters

DR. VIJAY BAJAJ

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
IR ODOS CHIRURGIJA
(Aughai nuimami ofise)
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Val. pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

DR. ANTONIO OFISA PERMĖ

DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — 476-2400
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 1-7; antr. ir penkt. 10-4; šešt. 10-2 val.

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — 233-8553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3921 W. 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave., Chicago

WA 5-2670 arba 489-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

Specialybė vidaus ir kraujų ligos
Nechirurginis išsipleusių venų ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road, Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą:
Penkt., antr., ketv. ir penkt. Reikalui esant atvažiuoju ir į namus.

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gydytoja
TRADE CENTER BUILDING
9525 So. 79th Avenue, Hickory Hills
(Ant 95th St. 1 blokas į rytus nuo Roberts Rd.)
Tel. 598-6101 Val. pagal susitarimą

Tel. RE-liance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvių gydytojas
3925 West 59th Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-3 val. popiet ir 5-7 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta

Tel. ofiso ir buto: OLYmpic 2-4159

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DANTŲ GYDYTOJOS

DR. IRENA KYRAS
PROSTHODONTICS — karūnėles, tilteliai, plokštelės ir bendroji praktika.
DR. LAURA KYRAS
2859 W. 59 St. Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS

KODIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Ofiso tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasio ofisa permė

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 11-2

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533

DR. FRANCIS MAZEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4, 6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

F.A.C.C.
KARDIOLOGAS
Sirdies ligos
6132 S. Kedzie Ave., Chicago
Valandos pagal susitarimą

Namu 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS —
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. e0120
Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422

DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir „Contact lenses“
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Tumasio ofisa permė

T. RAMA, M.D.
Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. 3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA

Specialybė — Vidaus ligų gydymas
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel.: 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. LEONAS SEBUTIS

INKSTŲ PUSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val: antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p. Sešt. pagal susitarimą
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

Edmundas Vižinas, M.D., S.C.

Specialybė — Vidaus ligų gydymas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Ofs. tel. 586-3166; namu 381-3772

DR. PETRAS ŽLOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. 3-6; šeštadieniais pagal susitarimą

Lietuvių futbolo klubo „Lituania“ veteranų komandos kapitonas H. Jenigas ir vadovas H. Gavėnia primą laimėtą taurę iš klubo pirmininko Pijaus Stončiaus. Dešinėje — klubo valdybos sekretorius Gediminas Bielskus.

Nuotr. Ritos Stončienės

PAREMKIME LITUANISTINI ŠVIETIMĄ

„Atgal į mokyklą!“ Grįžtan-tieji jau prie jo slenksčio. Dar pora savaičių, ir visi besimokantieji sėdės klasių suoluose, pradėdami naujus mokslo metus. Kasin kada mokyklos atsirado ir kas jas sugalvojo? Istorijos vadovėluose gal ir yra parašyta, nes istorikams sunku būtų tokiu reikšmingu įvykiu nesidomėti, tačiau mes eininiai mirtingieji tomis visomis istorijoms dabar jau per daug nebesidomim. Mes tik žinom ir suprantam, kad šiandieniniame civilizuotame pasaulyje mokykla yra gal vienas iš svarbiausių, o gal net ir pats svarbiausias jo išradimas. Koks pasaulis pasidarytų, jeigu kas nors šiandien iš jo atimtų mokyklą?

Bet taip tegu kalba istorikai, filosofai, didieji mastytojai. Mes gi, tie paprastieji mirtingieji, žinom, kad mokykla yra prasmingiausia jaunimo gyvenimui paruošimo įstaiga, todėl, jam norint ar nenorint, mes jį tenai siunčiame. Viso civilizoto pasaulio (o dabar jau ir toliau nuo civilizacijos atsilikusių tautų bei tautelių) šeimos siunčia savo vaikus į bendro lavinimo mokyklas, kur jie, vos tik penkerių ar šešerių metų sulaukę, pradeda mokytis ir ruošti gyvenimui. Tokia vaga gyvenimas eina, ir atrodo, kad niekas prieš tai nei protestuoja, nei demonstruoja, nors ir ne visi, ypač vaikai, į tas mokyklas eina savanoriškai. Iš tiesų tokių vaikų „savanorių“ gal tėra tik labai nedaug. O tikriausiai mes lietuviai tokių „savanorių“ dar mažiau tesurandam, kai savo prieaugli bandom siųsti į lituanistines mokyklas mokytis lietuviško rašto. Todėl ir kvietimas „atgal į mokyklą“ mums sukelia jau ne vieną, bet du rūpestius: reikia siųsti savo vaikus į bendrojo lavinimo mokyklas ir į lituanistines. Ne taip jau blogai, jeigu tų lituanistinių mokyklų yra ten, kur mes gyvename, bet žymiai blogiau toms šeimoms, kurių gyvenamoje vietovėje tokių mokyklų nėra.

Su tokiais rūpesčiais mes susiduriame kiekvienerių mokslo metų pradžioje ir labai dažnai neįstengiamieji jų nugalėti. O tai sudaro mums jau didelę bėdą, dėl kurios nukentia mūsų jaunimas, per jį visa išeivija, o per ją ir visa tauta, nes be lituanistinės mokyklos pagalbos tik labai reta šeima savo vaikus teugeba išauginti lietuviams. Taip ir sutirpsta mūsų jaunimas svetimoje aplinkoje jos virinimo katilė, ir mums visiem belieka tik širdgėla ir... didelis nuostolis lietuvių tautai.

Gal ir nusibodo mums visiems apie tuos reikalus kalbėti, o dar labiau igriso tiems, kurie turi tokių kalbų klausytis. Bet... Gyvenimas nėra lengvas, ir daug kas per jį keliaujančiams įgrįsta, nusibosta. Daug žmonių jam lengvai pasiduoda ir nueina pavėjui. Kartu su tuo „pavėjui“ nueina ir daug mūsų lietuviškumo, kurį, kaip mes sakom, visomis jėgomis stengiamės išlaikyti. Todėl ir kalbame, ir iš anksto atsiprasome, kad daromės įkyrūs. Neprakeikite tų kalbančiųjų per anksti ir neįsukite jų į pipirų žemę, bet, sukauptę visas jėgas, į šalį meskite visokius pasiteisinimus bei priežastis ir rugsėjo pradžioje, kartu su pirmuoju skambučiu, kadilakais, linkolnais, Mercedes Benz ir kitoviuok prabangiais automobiliais atvežkite savo vaikus į lituanistines mokyklas ir taip darykite kiekvieną šeštadienį

iki ateinančių metų birželio vidurio, kol tose mokyklose suskambės paskutinis mokslo metų skambutis. O ten, kur tos mokyklos jums per toli arba kur jų iš viso nėra, susiburkite kelios šeimos ir lituanistines mokyklas įsteikite. Tiek mes jums ir tenorime pasakyti.

Be moralų, be pamokslų, be dejavimo bei aimanavimų ar graudenimų. Jeigu turite kokių nors sunkumų ar klausimų, kreipkitės į artimiausias Lietuvių Bendruomenės apylinkės valdybą, kuri jums mielai padės visus tuos rūpesčius nugalėti ir į bendrą lietuvišybės išlaikymo darbą įsijungti. Tam tikslui rugsėjo mėnesį Bendruomenė ir skiria. Rugsėjis yra Bendruomenės mėnuo, tiksliau — lituanistinio švietimo mėnuo. O lituanistinis švietimas yra pats didysis Lietuvių Bendruomenės rūpestis. Dažnai priekaištaujant barami, kritikuojami, kad jie savo uždavinio neatlieka, jau daug metų Bendruomenės vadovai tempia tą sunkų lietuvišybės išlaikymo darbą, kartais ir gerokai nusivildami, kai iš visuomenės, ypač politikuojančios, be jų priekaištų jaučiančių žodžių jie daugiau nieko ir nesulaukia. Turbūt nereikia nė priminti, nes dažnas iš mūsų yra girdėjęs, kaip nutautusių vaikų politikuojantieji tėvai karčiais žodžiais svaidosi Bendruomenės vadovų kryptimi, bardami juos, kam jie kišasi į politiką ir dėl to jo vaikų neįmoka lietuviškai. Keista, bet taip yra. Ir kas žino, kaip su tokia padėtimi reikia kovoti?

Tačiau Lietuvių Bendruomenės vadovybė vis dėlto tokiom nuotaikom nepasiduoda ir galimomis sąlygomis bei aplinkybėmis tą sunkų lietuvišybės išlaikymo darbą dirba. Tačiau jai reikia ir pagalbos. Jai reikia bent teigiamo atsišaukimo į kvietimą siųsti savo vaikus į lituanistines mokyklas, namuose kalbėti su jais tik lietuviškai, mokyti juos lietuviško rašto ir auklėti lietuvių tautos dvasioje. Taip pat jai reikia pagalbos tam lietuviškam mokymui lituanistinėse mokyklose sudaryti sąlygas, ruošti mokymo medžiagai, jai išleisti, materialiai padėti mažešems ir savo lėšomis nebeįsiverčiančioms mokykloms. Jai reikia pagalbos darbo talka ir lėšomis. Todėl rugsėjo mėnesį, šalia raginimų bei skatinimų siųsti lietuviškus ir lituanistines mokyklas, ji dar talkia lėšas ir visam tam lituanistinio švietimo „aparatai“ išlaikyti. Nepopuliarus tas lėšų telkimas, įkyrėjas visiems, kaip lietuviai sako, „iki gyvo kaulo“, bet kad kitos išeities nėra. Šis sunkus ir nemalonus darbas pasunkėja dar ir dėl to, kad mūsų išeivija, iš esmės būdama politiška, noriai aukoa lėšas politiniam darbui, kuris dažniausiai pasilieka tik žaidimas tuščiais žodžiais, tačiau tai mūsų pačių gyvybei — lietuviškumui išlaikyti ir lietuviškumui mokymui lietuvių kalbos savo kišenės tiesiog užsiva. Kodėl? Atsakymo gal ir nerasime. Todėl jo per daug ir neieškodami, vis dėlto kartodami ir pakartodami norime jus įtikinti, kad prasmingiausias ir reikalingiausias šiuo metu mūsų darbas yra lituanistinis švietimas, ir jam aukos nepagailėkim. Neuztrenkim durų Lietuvių Bendruomenės apylinkės pareigūnui, kai jis pasibės į jas ir Bendruomenės mėnesio proga paprašys aukos jaunų lietuvių mokymui lietuviškai paremti. Jūsų auka tikrai nedings be prasmės.

Bronius Nainys

ŠIURPIOS PRAEITIES PRISIMINIMAS

Berlyno „Gėdos Sienai“ 25 metai

JONAS DAUGELA

Daug įvairiausių sukaktių buvo prisiminta pereinantis šiais metais. Šių sukaktių minėjimo tvaiiku gyvena ne tik Washingtonas, bet ir visos kitos pasaulio valstybių sostinės.

Tačiau vargu ar daugelis prisimins, kad šiais metais sueina ketvirtis šimtmečio, kaip Vokietijos raudonarmieji bolševikai pasistatė sau amžinos gėdos paminklą — Berlyno geležinę pertvarą, daugelio „gėdos sienos“ vardu pavadintą.

1961 m. rugpjūčio 14 d. Berlyno gventojai, padubė iš miego, negalėjo patikėti savo nuosavomis akimis. Jie pamatė tūkstančius raudonarmiečių saugojant lauko darbininkus, kurie pačiame šio didmiesčio viduryje pradėjo pinti spygliuotas vielas. Vėliau, kai pastebėjo, kad niekas šiam jų „žygdarbiui“ nesipriešina, jie pradėjo tūstinėti didžiulius pastatus, akilangai užmūryti šių pastatų langus ir duris, tuščius tarpus užpildyti akmenų ir betono aukšta siena. Šios vientisos sienos viršūnes apvainikavo spygliuotomis vielomis, įrengeb sargybų bokštus ir šalia iškasę plačius griovius užpildė juos vandeniu.

Ir taip dar ir šiandien ši niūri bolševikų „genijaus“ stropiai pastatyta siena skrodžia Berlyno didmiesį. Ji tęsiasi 28 kilometrus ir per pusę dalina istorines aikštes, vešlius sodus, gatves, alėjas...

Tačiau ši siena taip pat ilgiems metams išskyrė šeimas, draugus nuo draugų, vokiečius nuo vokiečių ir komunistą nuo vakariečio demokratą.

Ši „gėdos siena“ uždarė ir kalėjimą daugiau kaip milijonų vokiečių ir atėmė jiems bet kokias viltis patekti į laisvę.

Šiandien ši siena skiria du skirtingus pasaulius. Vienoje pusėje klesti laisvė, kasdieninė gerovė ir viltinga nuotaika, o kitoje užtvaros pusėje žvanga vergijos pančiai, liejasi nekaltų žmonių ašaros ir kraujas. Medicinos daktarė Tamara Bauer sako: „Viskas yra skirtinga — žmonės, gatvės, apsiirengimas, susisiekiama“... „Vienoje pusėje vakarais verda gyvenimas, gatvės nušvinta nakties žiburiai. Minios pasipila iš teatro salių ir užpildo kavines. Kitoje pusėje tu pačiu metu gatvės ištuštėja ir miestas paskėsta visiškoje tamsoje. Visą didmiesčio dalį apgaubia mirtinga tyla. Tik sargybų bokštuose spinksi švyturiai, žybtelėja stiprūs prožektoriai. Nakties klaiškia tyla sudrumėčia sargybinių šunų lojimas ir dažni šūviai bei sužeistųjų dejonės“.

1959.XI.22 bendromis ramovėnų, birutičių, savanorių kūrėjų, šaulių ir kitų organizacijų iniciatyva Jaunimo centro sodelyje buvo pradėtas statyti paminklas Žuvusiems už Lietuvos laisvę. Paminklas

bolševikams meta didelę gėdą. Tos gėdos šešėlis dengia ir vakarų demokratijų sąžines ir liudija šių demokratijų politinį naivumą bei nesuigaudymą esamoje padėtyje. O gal kai kurių ir pikta valia. Prieš dvidešimt penkerius metus sąjungininkų karo vadai buvo aiškiai sutarę, kad Berlynas bus tarptautinis miestas ir, iki vokiečiai sudarys savo administraciją, jis bus visų keturių sąjungininkų valdomas bendrai. Apie jokiais zonas nebuvo jokios kalbos. Tačiau, kai bolševikai pradėjo šią sieną statyti, vakariečiai net ir griežto protesto nepareikšė. O vokiečiai tada jau buvo visai nunginkluoti ir vieni tikrai negalėjo pasipriešinti.

Vakarų demokratijos antrąjį pasaulinį karą pradėjo skelbdami tautų laisvės ir jų laisvo apsisprendimo šūkius. Ir žmonės žavėjosi šiais šūkiiais ir laukė jų išsipildymo. Daugelis patys sukilo ir kiek įmanydami priešinosi vergijos jarams. Pirmieji į šią kovą įsijungė Lietuvos miško broliai. Jų pavyzdžiu pasekė čekai, vengrai, vokiečiai, lenkai ir kt.

Tačiau vakariečiai nesugebėjo išstėti savo gražių pažadų. Kovojančios tautos liko apviltos ir apgaustos. Vakarų demokratijos, sutriuškinusios nacių karo mašiną, užleido Europą dar bjaurėniam tironiui. Tad Winston Churchillis prabilo: „Atrodo, kad Europoje paskerdėme ne tą kaulę“.

Tad ir Berlyno „gėdos siena“, daugiau negu bet kas, turėtų pasauliui priminti vakarų demokratijų politines klaidas ir liudyti tuos mirtingus pavojus, kurie graso visai žmonijai, kai nusilenkiama smurtui ir pasiduodama apgaulėi.

Šią šurpią ir tragišką sukaktį turėtų plačiai prisiminti viso civilizoto pasaulio žmonija. Ji yra prasminga ir mums. Geležinė uždanga, nusileidusi Europoje, atskyrė ir mūsų istorinę tautą ir ji liko raudonojo teroro malonėje.

Prisimindami šią sukaktį tiek vokiečiai, tiek ir visi europiečiai puoselėja viltis, kad „gėdos uždanga“ nėra amžina. Visi tiki, kad kiekvienerių metų jos sukaktis priartina jos sugriovimo dieną.

Minint šią sukaktį, Amerikos ambasadorius Berlyne Richard Burt pasakė: „Mūsų idėjos, dvasinės vertybės ir mūsų įsipareigojimai joms sugriauš šią sieną. Vieną dieną ši siena bus niekas kitas, kaip tik šurpius istorinis prisiminimas“.

Per ketvirtį šimtmečio ši siena yra sukūrusi ir savo tragišką istoriją. Niekas tiksliai nežino, kiek žmonių bandė pro ją perbėgti į laisvąjį Vakarų pasaulį. Bet žinoma, kad per tuos 25 metus 4,902-ras šis bandymas pavyko. Savo perbėgimams jie panaudojo ir išrado įvairiausias, žmogaus vaizduotei neįmanomas priemones. Paskutinysis pabėgėlis elektrikas Bratke buvo paskirtas dirbti ant aukšto elektros stulpo visai netoli nuo sienos. Jis ryžosi 70 pėdų šuoliu persokti užtvarą ir laimingai atsidadė vakariečių pusėje, palydėtas atsisveikinimo šūviais. Jis pats sako, kad jis pilnai žinojo šio savo žygio mirtiną pavojų, tačiau jis niekada pats sau nebūtų galėjęs dovanoti, jeigu nebūtų išnaudojęs šios progos.

Bet ne visiems pavyko laimingai prasižvėsti. Niekas tiksliai nežino, kiek bėglių žuvo nuo plėšrių šunų ir raudonarmiečių kulku. Bet yra surašytos 148 pavardės bėglių, kurie bolševikų buvo nukauti bėgant per sieną. Raudoniesiems sargybiniams yra griežtai įsakyta šauti į kiekvieną bėglį. Sargybiniai už kiekvieną pagautą yra apdovanojami pinigineis dovanomis, o už nukautą bėglį sargybinis dar šalia dovanos gauna medalią ir tarnybinių paaukštinių.

Vakarų Berlyne yra pastatyti keli paminklai žuvusiems bėgliams atminti. Keliose vietose yra įrengtos atskiros lentos, kuriose yra įrašomos žuvusiųjų pavardės.

Rytų Berlyne ši siena yra vadinama „antiimperializmo apsaugos siena“, o vakaruose ji turi „bolševikiško pasidūmo“ vardą.

Bet per ketvirtį šimtmečio abejojose sienos pusėje jau spėjo užaugti naujos vokiečių kartos. Daugelis jų nebegali įsivaizduoti Berlyno be šios sienos. O pagaliau ir vyresniųjų akys priprato prie šio šurpiaus vaizdo. Tad bendros Berlyno gventojų nuotaikos keičiasi. Berlyniečiai nekentia šios sienos vaizdo, bet jie labai gerai žino, kad jie yra bejėgiai ją sugriauti. O pagaliau šiandien ir pati siena jau nebėra tokia aklika, kaip prieš ketvirtį šimtmečio. Tiek rytų, tiek vakarų gventojai, kad ir labai sunkiai, bet vis dėlto atskirais atvejais gali gauti leidimus legaliai aplankyti savo gimines ir artimuosius.

Minint šią sukaktį, vis dėlto kyla mintis, kad šis bolševikų gėdos paminklas ne vien

MODERNIŠKI TĖVAI IR TAUTIŠKUMAS

Muzika rėkia visa jėga, plaukai nudažyti keliomis vaivorykštės spalvomis, drabužių spalvos taip sumaišytos, kad kelioms sekundėms apakina arba akys kryžiuojasi. Mergaitės taip susivelia plaukus, taip veidus nusidažo, kad Shakespeare „Macbetho“ trys raganos žmoniškiau atrodo. Tokius jaunuosius mes girdim ir matom kasdien. Ne tik amerikietiškas jaunimas taip išdarinėja, bet ir mūsų lietuviškasis.

Šio jaunimo tėvai, patys atvažiavę dar vaikai būdami, prisimena savo tėvų pirmųjų metų vargus, jų pastangas prieš nutautimą. Visomis jėgomis priešinosi prieš bet kokius nemoralumus, stengėsi, kad vaikai užaugtų naudindami sau ir šiam kraštui. Džiaugėsi, kai vaikai sėkmingai baigė aukštąjį mokslą, didžiavosi, kai vaikai sukūrė naujas lietuviškas šeimas.

Beauginant atsivežtus vaikus, tėvams gimsta jauniausi šeimos nariai. Pirmoji generacija gimusi ir užaugusi Jungtinėse Amerikos Valstybėse. Niekad nematė tų pirmųjų dienų vargų, niekad nematė tėvų žemės. Bet buvo auginami, kaip jų vyresni broliai ir seserys. Namuose buvo kalbama tik lietuviškai, valgomai lietuviški valgiai, išlaikyti lietuviški papročiai. Tėvai su tokiu pat pasiryžimu dėjo pastangas prieš nutautimą.

Šį kartą tėvai kovojo prieš hipius, jipius, „gėlių vaikus“, Beatles. Tai mano generacija. Daugeliui tėvų pasisekė šiuos jaunuolius gražiai lietuviškai išauklėti ir išauginti. Deja, ne visi baigė aukštąjį mokslą. Dar skaudžiau tėvams, kad nemažai išstėję už svetimtautį. Sekė širdim, o ne vyresniųjų pavyzdžiu.

Daugiau ir daugiau su svetimom pavardėm aktyviai grįžta į lietuvių tarpą. Gal ne visi vaikai kalba lietuviškai, bet susigaušo, kad jie yra kiek skirtingi nuo savo amerikiečių draugų. Seneliai atvažiavę ir vienas iš tėvų kalba antra kalba. Jie valgo lietuviškus valgius, domisi lietuviškais papročiais. Mes, šių vaikų tėvai, matom savo tautinį apsilėidimą. Pradedam dėti ir toliau dėsim pastangas vaikams mokytį, kad jie yra vaikai dviejų garbingų tautų, o ne tik vienos. Kad to vieno tėvo tautinė praeitis yra sena, skaudi, didi ir taip pat juos liečia.

Didžiausia ir skaudžiausia tautinė nuodėmė, kai lietuviškoje šeimoje tėvai su vaikais kalbasi angliškai. Tėvai galvoja, kad vaikai juos daugiau gerbs ar mylės ar kad

vaikai į juos žiūrės kaip draugus. Galvoja, kad jie moderniškai tėvai. Bet šie tėvai, patys atvažiavę būdami gimnazijos amžiaus, nepagalvoja, kokią skriaudą daro vaikams. Atima proga vaikams sustiprėti tautiškai, dvasiškai, atima galimybė vaikams pasiekti pilną tautinį turtą — senelių kalbą. Nepagalvoja, kokią daro tautai skriaudą. Šiom dienom šie moderniškai tėvai žiūri į lietuvių kalbą kaip į nereikalingą daiktą — nėra iš jos naudos, materialiai ar kitaip.

Dar liūdina, kai šie tėvai neleidžia vaikų į šeštadienines mokyklas. Jei nėra galimybių, pateisinama. Bet kai jaunimas iš New Yorko, Chicago ar Detroito nelanko šeštadienių mokyklų ir negali pilno sakinio taisyklingai sudėti, tų vaikų reikia gailėtis. Reikia gailėtis ir jų tėvų.

Galvojimas, kad lietuvių kalba nėra reikalinga, pradeda siekti stovyklas. Stovyklų organizatoriai žiūri, kokiū būdu pritraukti daugiau vaikų. Kodėl kalba turi nukentėti? Kodėl turi nusileisti, pataikauti vaikų norams? Stovyklų pareigos visada buvo sustiprinti tautinį išsilavinimą. Dabar vadovai su stovyklautojais kalbasi angliškai, stumia stovyklose programas angliškai praveisti. Ar tai dar vienas žingsnis lietuviams prie moderniško?

Kiek mes, išstėjęjusios už svetimtaučį, dedame pastangų įteikti savo vaikams tautines garbes, kuklumo ir darbštumo? Šie moderniškai tėvai he tik nebando išlaikyti lietuviškumo šeimoje, bet prisijungia prie jaunuolių amerikietišku komedijų ir juos uztaria.

Turtumėm visi, kurie auginam vaikus, pagalvoti, kuria kryptim mūsų tauta keliauja. Tuo pačiu atsiminkim, kad mūsų jaunimas yra mūsų ateitis. Turėtumėm pasvarstyti ir prisiminti, mūsų tėvų ir protėvių pastangas. Prisiminkim, kad mes kilę iš mažos, bet garbingos tautos. Lietuvos karalius Mindaugas, kunigaikščiai Gediminas, Vytautas Didysis gynė Lietuvą nuo kalavijučių, totorių, vokiečių. Antrame pasauliniame kare pritrūnėm mokyti, gindami Lietuvą nuo rusiško komunizmo. Jų visų auka tėvynei pati aukščiausia — mirtis.

Jei lietuvišybės lietuviškos šeimos laisvame krašte nesistengia išlaikyti dėl moderniško, tai mums visiems lietuviams ir Lietuvos tautai didžiausia gėda ir skriauda.

Ramunė Stonytė-Franisco

DIENAI RIEDANT VAKAROP

Praėjusių dienų nuotykių

VLADAS RAMOJUS

19 Kun. J. Šaulinskas žemės užpirkimui paaukojo 5,000 dolerių. Susitarus su architektais J. Kova ir J. Augustinavičium, tame plote suplanuota pastatyti Jaunimo centrą, koplyčią ir vienuolyną.

Naujajai statybai žemė buvo prakasta 1956.VII.29, dalyvaujant dviem šimtams svečių, atstovaujantių šešiolikai lietuvių organizacijų. Jaunimo centro mūrai taip greit augo, kad 1957.X.6 naujasis centras jau buvo oficialiai atidarytas. Atidarymo iškilmės dalyvavo 36-ųjų organizacijų atstovai ir apie 800 svečių. Jaunimo centro sukaktuviniam leidinyje, redaguotam kun. J. Vaišnio, rašoma: „Kai kurie dalyviai labai nustebo, kai pamatė, kad prie garbės stalo sėdėjo ir įvairių tikybų, ir įvairių partijų srovijų atstovai. Tačiau tas faktas turėjo pabrėžti, kad tėvai jėzuitai supranta lietuvių vienybę. Buvo norėta konkrečiai parodyti, kad jiems lietuvių vienybė nėra tuščias žodis...“

1959.XI.22 bendromis ramovėnų, birutičių, savanorių kūrėjų, šaulių ir kitų organizacijų iniciatyva Jaunimo centro sodelyje buvo pradėtas statyti paminklas Žuvusiems už Lietuvos laisvę. Paminklas

baigtas statyti 1960.XI.23 ir Lietuvos kariuomenės ištėtimo 42-ųjų metų proga iškilmingai pašventintas. Paminklas su aplinka išeivijos lietuviams atstoja Kaune paliktą Karo muziejus sodelį. Prie šio paminklo vyksta didžiųjų švenčių ir suvažiavimų proga apeigos, pageriant žuvusius už Lietuvos laisvę. Metams bėgant sodelis aptvertas geležine tvora, pastatyti meniškai koplytstulpiai Kražių skerdynių kankiniams ir buvusio Jaunimo centro direktoriaus bei entuziastingo jaunimo draugo kun. J. Raibužio, SJ, atminimui. Abu koplytstulpius savo rankomis padarė dailininkas A. Poskotimas.

Naujai pastatyta Jaunimo centro visuomenė ir ypač jaunimas greit pamėgo. Diena po dienos, metai po metų judėjimas ir veikla vis didėjo ir didėjo, lietuvių būriais plaukė į tą vietą, kurioje, vyskupo V. Brizglio žodžiais, esame ir svečiai, ir šeiminkai. Todėl Jaunimo centro vadovai ne bėreikalo emė viešai skelbti, kad metų laikotarpiu per Jaunimo centrą pereina ar juo pasinaudoja iki šimto tūkstančių žmonių.

Sekmadienų rytais Jaunimo centro lankytojai ypač gausiai dalyvauja lietuvių jėzuitų koplyčioje laikomose Mišiose, kur per būrį metų pamokslus sakydavo tokie žymūs pamokslininkai jėzuitai kunigai, kaip Br. Markaitis, J. Kubilius, J. Vaišnis, a.a. K. Pečys, G. Kijauskas, A. Tamošaitis, J. Borevičius ir kiti.

Žvelgdami į gyvąją veiklą Jaunimo centre, negalim užmiršti ir „negyvųjų“. Tai įvairiausi archyvai, tremties iš išeivijos lietuvių rinkiniai ir jų veiklos

milžiniški dokumentų rinkiniai, kuriais dabar naudojasi ne tik išeivijos istorikai, bet ir atvykę iš okup. Lietuvos. Tas negyvas turtas sukrautas Pasaulio lietuvių archyve, Muzikologijos archyve, Čiurlionio galerijoje, Lietuvių Foto archyve ir daugelį tomų turinčioje jėzuitų vienuolyno bibliotekoje.

Užversdami pirmojo Jaunimo centro dešimtmečio istorijos lapą, su pagarba prisimename Jaunimo centro, jėzuitų vienuolyno ir koplyčios statytoją kunigą Bronių Krištanavičių, amžinybėn iškeliaujantį 1977.II.11. Jis 1952.V.1 buvo paskirtas lietuvių jėzuitų vyresnioju Amerikoje. Būdamas šiose pareigose, jis ir pradėjo rūpintis lietuviškos švityro Chicagoje statyba ir darbą ištėjęs, nors visam likusiam gyvenimui prarado savo sveikatą. Kai statyba buvo baigta ir Jaunimo centro durys atidarytos, Jaunimo centrui vadovauti jis pasikvietė puikų jėzuitą kun. Joną Kubilių, pareigose išbuvusį dešimt metų, kol tarnavo jo širdis.

Kai Jaunimo centro sodelyje išaugo ir paminklas Žuvusiems už Lietuvos laisvę, kun. Br. Krištanavičius jautėsi suvo pareigas jau pilnai atlikęs ir 1960 metais tarė šiuos pareis jau testamentinius žodžius: „Statydami šį paminklą, mes norėjome sukurti sau ir savo vaikams gimtojo krašto kampelį, kuris palaikytų mūsų dvasią, primintų svarbiausią mūsų uždavinį ir burtų visus — senesius ir jaunesius kartas — bendram ir vieningam tautiniam darbui. Žiūrėdami į savo krašto simbolį, mes regime tarsi visą Lietuvą...“ (Pabaiga)

MOSŲ KOLONIJOSE

East Chicago, Ind. Kennebunkport, ME

GEGUŽINĖ

Linksma tradicinė gegužinė, kurią rengia Lietuvių Bendruomenės East Chicagos apylinkės valdyba, bus 1986 m. rugsėjo 1 d. (Darbo dienoje), 1 val. p.p. Vilučiu sode, 1143 Southview Dr., Schererville, Ind. Didelių medžių pavėsy svečiai bus vaišinami įvairiais lietuviškos virtuvės pagamintais skanumynais, gros muzika, veiks baras ir turtingas laimės šulinys.

Visus Lietuvių Bendruomenės narius ir apylinkės lietuvius su savo draugais ir svečiais kviečiame dalyvauti ir praleisti popietę gražioje gamtoje. Gegužinė bus bet kokiam orui esant.

Valdyba

Washington, D.C.

PAS WASHINGTONO LIETUVIUS

Sostinės lietuvių kolonija, susidedanti iš Washingtono, Virginijoje ir Marylande gyvenančių lietuvių, birželio mėnesį užbaigė veiklos metus lietuviškomis Mišiomis ir Lietuvių Bendruomenės susirinkimu. Susirinkimo metu buvo išrinkta nauja Lietuvių Bendruomenės valdyba, kuri vėliau pasiskirstė pareigomis: Antanas Dundzila — pirmininkas, Rūta Penkiūnienė — vicepirmininkė, Janina Čikotienė — sekretorė, Kazys Almenas — izdininkas ir Diana Čampienė — narė kultūriniais reikalams.

Valdyba planuoja aktyvius metus. Pirmasis parengimas bus gegužinė — rugsėjo 27 d. Tai bus gera proga po vasaros atostogų vėl pabendrauti, pasportuoti bei padainuoti. Gegužinė bus Zubkų ūkyje, Discovery Farms, Partnership Road, Seneca, Maryland.

Rugsėjo mėnesį taip pat prasidės mėnesinės lietuviškos Mišios, aukojamos paskutiniams mėnesio sekmdieniams 2 val. p.p. Church of The Epiphany, 2712 Dumbarton Avenue NW, Washington, D.C. Atostogų metu liepos ir rugpjūčio mėnesiais Mišių nėra.

Laukiame visų atsilankančių gegužinė ir kitus parengimus. Kviečiame ypač naujai atsikrausčiusius į šią apylinkę lietuvius įsijungti į mūsų koloniją. Dėl informacijos galima skambinti Antanui Dundzilai 703-448-6954 namuose ir 202-639-3528 darbe arba Rūtai Penkiūnienėi 703-451-2266.

Janina Čikotienė

DAIVOS MONGIRDAITĖS KONCERTAS

Rugpjūčio 2 dieną, šeštadienį 8 v.v., pasipuošę vasarotojai lietuviai ir amerikiečiai rinkosi didžiojoje salėje. Jų tarpe buvo specialiai atvykusių iš Bostono, Lawrence ir kitų vietovių solistės D. Mongirdaitės gerbėjų, kurie kasmet į jos vasarinį koncertą važiuoja. Vietiniai sveitintaučiai, gyveną nuolat Kennebunkporte irgi apsilanko Daivos Mongirdaitės koncertuose.

Solistės programoje veikalai buvo sutvarkyti, laikantis istorinės eigos. Pirmiausia buvo Alessandro Scarlatti (1659-1725) ir paskutinis amerikiečio Richard Rogers (1902-1979). Laikas, apimantis nuo 17 šimtmečio iki 20. Tai įvairių stilių, baroko, romantinio, verizmo, sustojant prie verizmo operų, pasilsint lietuviškam kampely, baigiant amerikiečių muzikinio teatro veikalais, kurie yra populiari ir plačiai žinomi.

Daiva turi muzikinių stilių pajautimą. Alessandro Scarlatti „Rugidosė, ogorosė“ atliko su reikiamu ramumu, išlaikydama 17 šimtmečio muzikos klasinę liniją, kaip ir Giovanni Paisiello „Nel cor piu non mi sentō“ charakterį Johannes Brahms, kuris parašė 300 vokalių veikalų, skirtų balsui, buvo labiau Schuberto sekėjas, nes rėmė savo dainas liaudies dainomis, romantika, su stipria klasikine forma. Solistės interpretacijoje šios dainos gražiai praskambėjo. Brahms atliko tris dainas: „Der Gang zum Lieberchen“, „Vergebliches Standchen“, „Wiegenlied“.

Giacomini Puccini, italų kompozitoriaus, opera „La Boheme“ yra plačiai žinoma ir iš jos Daiva atliko „Muzetės Valsą“ ir „Taip, mane vadina Mimi“. Puccini gražiai išvystė melodijas ir jis atstovauja stiliui, vadinamam verizmu. Verizmas itališkai reiškia realizmą, į kurį pasuko 19 šimtmečio pabaigoje muzika. Verizmas vaizdavo ne kilmingųjų ar senovės dievų psichologinius išgyvenimus, bet paprastų, neturtingų žmonių. Solistė savo dainavimu atvaizdavo visą tragizmą ir trapumą bei švelnumą Mimi, kuri gyvena vieniša ir randa meilę čia pat savo kaimyno asmenyje.

Ramunės daina iš operos Gražina — Jurgio Karnavičiaus, parašyta tėvynės nepriklausomybės laikais, ir Gražinos arija iš tos pačios

Sol. Daiva Mongirdaitė su akompaniatore Eleanor Dow, Kennebunkporte.

operos perkėlė į herojinis laikus, taip gražiai atkurtus mūsų poeto Maironio. Čia Daiva buvo puiki Ramunė, kuri savo mylimąjį lydėjo dainai atsiveikindama su juo einančiu į kovą, ir stipriavale Gražina, kuri ėjo lydėti savo tautą į kovą. „Dukružėlė“ — Petro Sarpaliaus ir „Oi nėra niekur“ — K.V. Banaičio populiariai dainuojama daina pradžiuo mūsų lietuviškas širdis.

Amerika nėra pasižymėjusi tradicinės operos kūryba, bet yra sukūrusi lengvesnio stiliaus vadinamą muzikinį teatrą. Ir šiandieną ginčijamasi, kad Richard Rogers „Oklahomoje“ esą daugiau rimtos

muzikos kaip operoje. Solistė lengvai perėjo prie amerikiečių stiliaus, padainuodama Rudolf Friml „Indian love call“ iš „Rose Marie“ ir dvi dainas iš „Oklahoma“ „People will say we're in Love“ ir „Oh, what a Beautiful Morning“.

Reikėjo stebėtis Daivos balso stiprumu ir užtikrintu ritmu, kada ji dainavo amerikiečių veikalus. Klausytojai ne tik plojo, bet ir kojomis trypė. Padainavusi bisui vieną liaudies dainą ir pakartojusi dainuotą dainą, Daiva baigė savo koncertą Kennebunkporte. Jai akompanavo vietinė pianistė Eleanor Dow.

Elena Vasyliūnienė

SENIASIAUS SVENTRAŠČIO RITINIUS

Senkapiuose Hinomio slėnyje Jeruzalės miesto sienos pietvakariniame pakrastyje rastas seniausias Sventraščio ritiniukas — iš 7-to šimt. pr. Kristų, karaliaus Jozijo ir pranašo Jeremijo laikų. Ritiniuke — trys eilutės iš Skaitčių knygos (6:24—26), knigiškas palaiminimas: „Te Viešpats tave laimina ir saugo, te jo veidas šviečia tau ir tebūna maloningas tau, tevelgiau į tave gerumu ir teduoda tau ramybę“. Ritiniukas — sidabrinė plokštelė apie 2-jų colių ilgio ir 3/4 colių pločio, į kurią buvo įrėžtas šis palaiminimas, susuktas ritiniuku, pervertas rėžėliu ir nešiotas kaip amuletas.

Ritiniukas svarbus tuo, kad jo hebraiškas tekstas lygiai

Laiškas

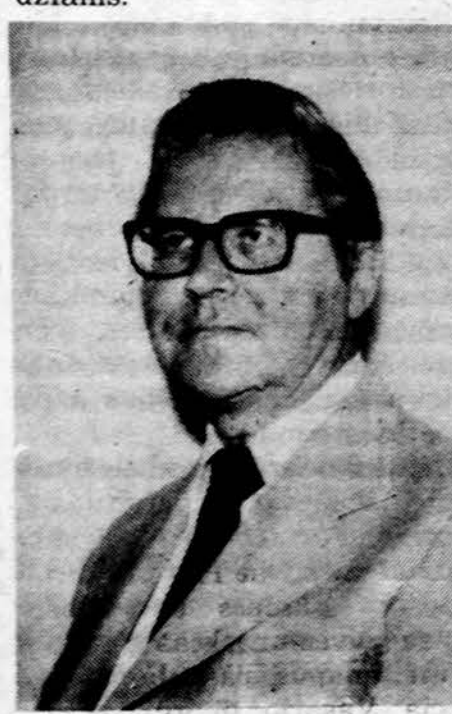
GERI STRAIPSNIAI

Nepretenduodamas į žurnalistinį žinovą, noriu pasižiūrėti „Draugo“ nepalaužiamą valią, skatinant mus palaikyti visa, kas lietuviška — krikščionišku taiku būdu. Neneigiant daugelio puikių vedamųjų ir straipsnių, man ypač norisi pasidžiaugti Rimo Bagdono apsakymu „Motinos kryžius“, Stasio Garliausko reportažu, taip jaudinančiai apsakojančiu dr. Adolfo Damušio žodį, pasakytą prie Romo Kalantos paminklo „Dainavos“ stovykloje ir vpinatingu santūrumu ir taika atsispindinčiu laišku Bronės Kova, apgynusios garbę užmirštų mūsų idealistų, tarpe jų architektų — dr. Stasio Kudoko ir jos vyro Jono Kovatlskio). Visi šie straipsniai tilpo 1986 m. rugpjūčio 15 d. numeryje. Niekas nenorime būti nekultūringos tautos vaikais. Ačiū „Draugui“ ir visiems straipsnių autoriams, kurie padeda mums patirti savo tautos nemeluotą kultūringumą. Tokia „Draugo“ užimta linija teiks mums visiems garbę po šimto ir po kelių šimtų metų. Teskite ją!

Su dėkingumu,
Faustas Strolia

LIETUVIS MOKSLININKAS ATSTOVAUJA JAV-EMS

Dr. Jonas Genys, medžių genetikos profesorius Maryland universitete, buvo pakviestas atstovauti JAV-ems ir skaityti paskaitą Tarptautinės miškų tyrinėjimo organizacijų sąjungos pasauliniame kongrese, kuris šįmet vyks Ljubljanoje Jugoslavijoje rugsėjo 7-13 d. Dr. Genys, narys JAV Nacionalinės augalų genetikos resursų (NAGR) tarybos, skaitys paskaitą apie *Pinus strobus* pušų variacijas keturiuose kontinentuose. Jis šiuos medžius studijavo dirbdamas kartu su mokslininkais iš Australijos, Naujosios Zelandijos, ir Vokietijos, o taip pat ir iš dešimties JAV valstybių. Dr. Genys taip pat buvo paprašytas šį kongresą referuoti JAV NAGR tarybos susirinkime, vykstančiame Fort Collins, Colorado. Panašiam kongrese, vykusiame prieš penkerius metus, dr. Genys skaityt paskaitą apie įvairių medžių rūšių atsparumą vabzdžiams.

Prof. dr. J. Genys

PAVOJINGAS VASAROS LAIKAS

Izraelio vasaros laiko pirm-takai pažadino savo Vidaus reikalų ministrą brutaliai skambinančiais laikrodžiais: „Labas rytas rabine Perese“. Šeštą valandą ryto prabilo garsiakalbis tylioje ministerio gyvenvietėje: „Prasideda vasaros laikas. Visas Izraelis nori vasaros laiko“. Ministeris neatsiliepė. Jis negali vasaros laiką suderinti su savo religiniais įsitikinimais. Vasaros laikas galėtų daug žydų sugundyti švęsti subatą iškyklymis. Dėl to ir įvyko kabineto barniai. Energijos ir Telekomunikacijos ministeriai paprašė Aukščiausiojo teismo nuspresti tą reikalą. Įmonių sąjunga pareiškė, kad ji taip elgsis, lyg būtų įvestas vasaros laikas. Gal ir kita visuomenės dalis pavarys savo laikrodį vieną valandą pirmyn (kaip yra Europoje) be oficialaus leidimo.

CLASSIFIED GUIDE

OPPORTUNITIES

PALMER HOUSE AND TOWERS

Known for its reputation and tradition, is currently accepting applications for the following positions:

- Cooks
- Carpet shampooers
- Housekeeping
- Banquet set up
- Silversmiths
- Dishwashers

You must possess excellent communication skills (must speak and understand English) and a positive personality. Experience preferred. Good starting salary and benefits. Please call for an appointment. 917-7235.

Palmer House State and Monroe

Ieškoma moteris gyventi ir prižiūrėti vyresniąją moterį. Reikia pagaminti maistą ir pavalyti butą. Pagaudaijama šiek tiek susikalbėti angliskai. Duodamas kambarys, maistas, alga ir 1 laisva diena per savaitę. Kreiptis tel. 863-6683.

IŠNUOMOJAMA — FOR RENT

Išnuomoju 4 kamb. butą vyresnio amžiaus asmeniui/asmenims Marquette Parko apylinkėje. Skambinkite HE 4-4440

IŠNUOMOJAMAS 5 kamb. butas, pirmame aukšte, Marquette Parke. Tel.: 778-4460

MISCELLANEOUS

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS 3208 1/2 West 95th Street Tel. — GA 4-8654

MASTER PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavarde ir telefoną — lietuviškai.

SERAPINAS — Tel. 636-2960

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

AUSTIN HOME IMPROVEMENT CO.

Single and flat roof specialists. Aluminum siding, soffits, fascia and gutters. Thermal replacement windows. Room additions and basement remodeling. Kitchen and bathroom remodeling. Custom carpentry and masonry service. Concrete and tuck-pointing. Drywall and painting. COMPARE OUR PRICES AND SAVE 637-5955

ADVOKATŲ DRAUGIJA

V. BYLAITIS ir V. BRIZGYS

6606 So. Kedzie Avenue Chicago, IL 60629. Tel. 778-8000 Darbo valandos:

Nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro Šeštadieniais pagal susitarimą

ANATOLIJAUŠ KAIRIO

nauja 3 veiksmų drama su prologu ir epilogu apie Romą Kalantą, iš leido Lietuvos Šaulių Sąjunga

UGNIES DAINA

Nedaug aktorių, pritaikyta iš-eivijos jaunimo teatrui.

Kaina su persiuntimu — \$4.75

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar pridėda 32 ct. valstijos mokesčio.

REAL ESTATE

RE/MAX KOMPIUTERIŲ

pagalba galite nusipirkti ar parduoti namą mieste ir priemiesčiuose. Sąžiningai patarnaus

J. BACEVIČIUS BELL-BACE REALTORS 6529 S. KEDZIE 778-2233

Creative investors. A solid 2 story brick building with 2 apts., plus lounge and hall with performance stage. Full basement. 2 year roof. Must see to appreciate. On Lithuanian Plaza.

Call today — 776-0580. Ask for Gomez

DISTINCTIVE traditional ranch with sub basement, 3+ car garage. Finished with style & expertise. Magnificent parcel overlooking woods. 4 large bedrooms with year round Florida room. 2 fireplaces — one in kitchen. Maintenance free! \$399,500.

DISTINCTIVE Equestrian Estates home that would make living a pleasure. In ground pool, landscaping, family room, recreation room. Property adjoins bridge path. \$345,000.

Century 21

Olsick & Co. Realtors 1180 State St., Lemont, IL 257-7100

No. 669 — Pravažiokite — gyventojų netrukdykite — 3533 West 66 Place, 6 kamb. mūrinis, 3 dideli miegamieji, moderni virtuvė ir vonia. Didelis sklypas su šoniniu įvažiavimu į naują 2-jų maš. garažą. Pušiai įrengtas rūsys. Aluminijaus sofitai & fascia. Nauji žiem. langai. Naujai dažyta viduje ir lauke. Uždaras porčius galėtų būti TV kamb. ar ketvirtas miegamasis. Tuojau galima užimti. Pusė bloko iki parko. Įmokėti \$3,100. Skambinkite dabar.

No. 652 — 57th & St. Louis — Giminingas gyvenamas arba pelno uždėrimas — 5 kamb. mūr. namas su 2 did. mieg. ir uždaryta apšildoma veranda. Geras 3 mieg. rūsiu butas motinai arba išnuomavimui. 2 maš. mūr. garaž. naujas katilas, naujai įvesta elektra, ir nauji kilimai. Puikus parkinis — tik \$49,900. Skambinkite dabar.

No. 575 — 67-ta ir Lawndale. 6 kamb. mūr. namas su šoniniu įvažiavimu. 3 karališki mieg., 1 1/2 prausyklos, įrengtas rūsys, centrinis šaldymas, didokas sklypas su šoniniu įvažiavimu, nauja kronis ir stogas. 2 maš. garaž. Ilgai neliks parduotumui. Skambinkite dabar.

No. 667 — „Custom“ Charboneau. pačio savininko statytas namas. 68-ta ir Hamlin. Vertas gyventi karaliui, ypatingai didelis namas „custom“ Charboneau pačio statytas. 3 didž. mieg., 20 p. virtuvė su daug gražių medinių spintelių, 40p. sklypas su šoniniu įvažiavimu, ypatingai svarus rūsys, 2 maš. garažas, namas geram stovj, gerame bloke. Skambinkite dabar.

No. 676 — Pravažiokite — gyventojų netrukdykite 3650 W. Marquette 2-jų butų po 5 kambarius „sided“ namas, kiekviename bute 2 mieg., moderni virtuvė, pilnas rūsys. Didelis sklypas, 2 maš. garažas. Po susirinkimo nuomos, tikai 260 dol. per mėnesį mokėsite už namą. Skubėkite, skambinkite dabar.

No. 673 — Pravažiokite — gyventojų netrukdykite 6024 S. Whipple — tikai \$39,900. 6 kamb. mūr. namas, 3 didž. mieg., moderni prausykla, pilnas rūsys, 2 maš. gar., daug priedų. Skambinkite dabar.

AR NORITE PARDUOTI?

Savo namą galite parduoti, tik pa skambinkite telefonu. Mūsų pardavėja sėkmingai jums patarnaus. Mes jums galime padėti, nes daugiau stengiamės Namu įvertinimui skambinkite skubiai — dabar.

O'BRIEN FAMILY REALTY

Tel. — 434-7100

GAGE PARK AREA — BY OWNER

In-law arrangement, 1 1/2 story home, 3 bedrooms, 2 baths, 2 kit chens, all appliances, basement garage, move in condition — must sell. PRICED RIGHT — \$46,900 Tel.: 985-1537 or 472-8920

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!

5 1/2%
Annual
Interest

Free and Compounded Quarterly

see us for HOME financing.
AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD · CHICAGO, ILL. 60608
Peter Kazanaukas, Pres. Tel.: 847-7747
MON. — MON. 9:00 A.M. — 5:00 P.M. SAT. 9-1
SERVING CHICAGOLAND SINCE 1905

Sol. Daiva Mongirdaitė su savo motina E. Buivydydiene Kennebunkporte, Me.

JAU KOVOJAME DĖL RAIDŽIŲ

Spaudos bendradarbiai turbūt nieko malonesnio nėra, kaip žinojimas, kad jis yra skaitomas ir jį jo mintis reaguojama. Todėl rugpjūčio 12 dienos „Drauge“ pasirodęs straipsnis apie „patarimus, patarimus...“ didžiąja dalimi taikytas man, nors dėl neaiškios priežasties mano pavardė nėra minima, man savo dėmesiu nebuvo nemalonus. Tačiau, sekdama kolegos žurnalisto pavyzdžiu, ir aš jo pavardės neminiu.

Autorius pikta reaguoja į kolegų žurnalistų pasisakyimus įvairiais visis liuciančiais klausimais, šaiposi iš nežinojimo, menko supratimo, orientacijos stokos ir t.t. Tuo pačiu iškelia savo aukštą statusą kolegų sąskaiton. Nei „jodinėjimais arklūkiais“, nei „avių“ davimo metaforos neprisideda prie stiliaus išlankymo. Vis dar vedama apologetika dėl visiškai neveikimo Cernobilio katastrofos atžvilgiu nieko neįtikina, nes šitame pačiame krašte gyvenantys lenkai labai skubiai su atitinkamą įstaigų pagalba į Lenkiją pasiuntė kelis milijonų dolerių vertės jodo tablečių ir pieno miltelių siuntas. Čia patvirtinama, kad toks bandymas ką nors padaryti „jau pareikalauja pastangų ir užsiangažavimo“. Taigi už ką mes privalome mūsų vadus liaupsinti, jei ne už pastangas? O ar jie nėra užsiangažavę kokiems nors kolegiams darbams? Kodėl kolega rašo, kad „patarimus galima ir virtuvėje rašinėti“? Ar tai todėl, kad aš moteris? Užtikrinu, kad aš rašau labai toli nuo virtuvės. Būtų malonu kolegą pamatyti mano gyvenamame mieste ir pas mane pasisvečiuoti. Turėčiau progą parodyti savo specialų rašymui skirtą kambarį su puikiu vaizdu, Čiurlionio reprodukcijomis, gražiu rašomuoju stalu, knygų lentynomis ir kitais su

AURELIJA BALASAITIENĖ
rašymu susietais patogumais...

Užkliuvo kolegai ir spaudos darbuotojai, kurie drįsta užpildyti bendradarbių spragą, nors ir pats savo straipsniais pasirodo dažnai ir skirtinguose laikraščiuose. Konkreti eidamas prie mano straipsnio, kuris esą „sklandus ir turi gerų minčių“, autorius mane stipriausiai puola už nepažinimą LB, PLB raidinių kombinacijų struktūros ir teigdamas mane esant „atokiai“ nuo LB veiklos, drįstantį pabarti ar pamokyti... Daroma išvada, kad tos struktūros sąvokos esančios man per daug komplikotos, tuo pačiu mane įstatant į gana primityvių padarų grupę. Aišku, jei jos yra žymiai komplikotesnės, negu toji sudėtinga kompiuterių sistema, su kuria dirbu jau daugiau kaip penkiolika metų, tai gal... Tikroji priežastis glūdi ne mano nepajėgume išsiaiškinti komplikotus struktūrinius terminus, bet sąmoningame nenore pasiduoti raidžių maišaties kultūri. Nuo pat Bendruomenės įsteigimo pirmųjų dienų, artimai draugaudama su a.a. Stasiu Barzduku, vienu iš jos kūrėjų, aš įsisauginau labai idealią Bendruomenės sąvoką, kuri toli už Lietuvos ribų yra tam tikras regimas ir dvasinis administracinis aparatas, jungiantis visus lietuvius, rūpinasi lietuvišku solidarumu, lietuvišybės išlaikymu, jaunųjų kartų lietuviškumui ir, kas svarbiausia, visų lietuvių jungimu vienos šeimos dvasioje. Žinau, kad mano toks formulavimas nėra pažodžiui suderintas su įstatu tekstu ir kuria kita nuostatoje surašyta formule, bet jis yra manysje gyvas ir nuostabus. Priekaištas, kad Bendruomenės veiklos rašantieji nesą „arti veiklos“ yra netikslus. Ir šio krašto gyventojai balsuoja, moka mokesčius (kaip ir mes), bet turi pilną teisę kritikuoti ir patį prezidentą. Argi Bendruomenės nariai, kurie aktyviai dalyvauja balsavime, seka nuotakas, remia ir moka nario mokesčių, neturi tų pačių teisių? Tikslai kritika yra įmanoma tik iš tolo. Juk ir operos ar simfonijos koncertų kritikai nedainuoja ir negroja scenoje, bet sėdi publikoje. Kokį keistą matiklį mūsų žurnalistams stato straipsnio autorius?

Kitas priekaištas, kad daviau neprašoma patarimus. Patarimų retai kas prašo, o dar rečiau jais pasinaudoja. Pasilieku prie savo straipsnio minčių, kad reikia daugiau darbų, nežūrint raidžių sandarą, nes su garbe, liaupsinimais ir nuotraukomis spaudoje eina ir įsipareigojimai, kurių tikisi balsuotojai, aukotojai ir nario mokesčio mokėtojai. Todėl jo tvirtinimas, kad kultūriniai reikalai nėra PLB bet LB žinioje, nesudaro jokio esminio skirtumo. Nežiūrint, kieno žinioje jie yra, reikia daugiau darbo, mažiau svarstymų, konferencijų, simpoziumų, posėdžių ir durų varstymų, kurie iki šiol dar nėra davę jokių konkrečių rezultatų. Svetimos autoriui yra ir jau plačiai priimtos metaforas, kaip žodis „dirva“. Jis joje teiško „kūkalį ir rugiagėlių“! Tačiau nors ir esu kaltinama stinganti orientacijos ir kitų inteligentiško žmogaus ypatybių, bet bandau būti logiška. Autorius kaltina už davimą neprašyti patarimų, bet man asmeniškai duodama nekorektiška patarimą nesirodyti renginiuose, kad netektų susitikti su Kultūros (LB?) tarybos pirmininke, gyvenančia tame pačiame mieste (nomina sunt odiosa!), kurią aš savo straipsnyje ignoravusi. Jei jau pasiaiškinti ir asmeniškai reikia, tai

turiu pastebėti, kad su mintėta pirmininke mano santykiai yra glaudūs ir malonūs. Be to, gyvename tame pačiame rajone ir esame netolimos kaimynės. Antra vertus, būtų nepaprastai graudu, jei mūsų kultūrinio gyvenimo viršūnėje esantis asmuo man padarytų viešą sceną tik todėl, kad nebuvo pamintęs straipsnyje. Jei esu barama už neprašytus patarimus, tai autorius lygiai tą patį matiklį turėtų prisitaikyti sau. Be to, aš ne pilnai suprantu, kodėl Kultūros tarybos pirmininke turėjo būti minima mano straipsnyje. Nesigilinant į jokias struktūras, konstitucijas ar nuostatus, mes visų sričių veiklą pažįstame tik iš žinių spaudoje. Iki šiol Kultūros taryba buvo žinoma kaip premijų šventųjų, teatro festivalių, literatūrinių premijų organizuotoja. Negalėčiau tvirtinti, kad toji taryba neatlieka ir kitų darbų, tačiau, rašydama apie jaunų šeimų atlietuvimo problemą, toje srityje neprisimenu pastebėjusių tarybos veiklos, todėl jos neliečiu, kas nereiškia ignoravimo. Užtikrinu, kad laikui ir sąlygoms leidžiant, kaip ir iki šiol, į visus renginius lankysiuos ir perduosiu minėtai pirmininkei linkėjimus nuo ja neprašyti ginančio riterio.

Kas liečia Bendruomenės kompetencijos pasiskirstymą, džiaugiuosi patyrusi, kad PLB rūpinasi Pietų Amerikos ir Vasario 16 gimnazijos švietimu. Tai kodėl „P“ reikiška „pasaulio“, o ne Pietų Amerikos ar Europos teritorijos, mūsų gyvenamą kraštą išskiriant anapus pasaulio? Kas liečia Vasario 16 gimnaziją, joje mokėsi ir mano sūnus. Apie ją esu gerai informuotas ir per eilę metų priklausiau tos gimnazijos rėmėjų būreliui Clevelande. Kurio būdu PLB pasireiškia tos gimnazijos švietime, kurią pagal nuostatus tvarko Vakarų Vokietijos federalinė valdžia ir remia viso pasaulio lietuviai per įvairius įgaliotinius? Toliau PLB „koordinuoja švietimo klausimus“ ir telkia lėšas Lituanistikos katedrai. Kokie metodai vartojami? Ar ne tie patys, kaip vargšų mūsų žurnalistų, rašančių virtuvėse, adresuojant vokus, lipidant pašto ženklus, dauginant įvairių raštų tekstus? Čia mums, mažai besiorientuojantiems, paaiškinimas būtų naudingas.

Zodžiu, gaila, kad žurnalistas žurnalistui akį kerta, gindamas nepuolamas ir neleidamas, kada puolama ir patams apsiginti. Kodėl LB ar PLB nereaguoja į žurnalistų priekaištus tiesiogiai, būdamos „arti“ veiklos? Galimas dalykas, kad jie yra per daug užimti ir neturi laiko skaityti mūsų spaudos, ką jau esu pastebėjusi.

Kolegai taip pat nepatinka, kad atsiranda rašančių, kurie stengiasi užpildyti mažėjančių spaudos bendradarbių spragą. Kodėl? Ar jam vietas nepakanka? Juk ir jo straipsniai yra matomi įvairiuose laikraščiuose, ir dėl to niekas priekaišto nedaro, tik džiaugiasi, kad yra kas rašo. Mano visas laisvalaikis yra skiriamas spaudai ir skaitymui. Rašau tai, ką jaučiu ir kaip žvelgiu į vieną ar kitą problemą. Rašydama visuomeniniams klausimais, mintyse esu pasirošusi, nes formuluoju ne pripuolamai savo mintis, bet išreiškiu jas kaip savo galvos senos išdavą. Nemanau, kad mano sukurtuotam straipsniui rašyti būtų reikėję enciklopedinės analizės, juo labiau, kad nežinočiau, kokiais šaltiniais reikia pasinaudoti išnarpioti „kompetenciją, darbų pasidalinimą ir teritorijas“.

Iki šiol diskutavome esminius svarbius klausimus, bet dabar jau keliamo kovą už raides! Bendruomenė, nežū-

Linus Kojelis nuleidžia Amerikos vėliavą Dainavoje
Nuotr. K. Ambrozaičio

rint jos žmogiškų silpnųjų, apylinkė, per ją – turbūt apykurias turi visos žmogaus sukurtos institucijos, yra man miela, artima ir todėl, būdama jos gyva ir aktyvi narė, jaučiu pareigą ir teisę jos veiklos kryptimi sielotis ir iš jos reikalauti daugiau idealizmo, negu tik lėšų telkimo, „koordinavimo“ ar įvairių įstaigų durų varstymo. Taip pat, priklausydama vietos

A.†A.
Mjr. LIONGINUI LEKNICKUI
mirus, jo žmonai APOLONJAI, dukrai MEILUTEI, sūnui MINDAUGUI ir jų šeimoms, seserėčiai BRONEI MAINELIENEI ir šeimai, švogeriai JURGIUI INČIŪRAI reiškiam gilią užuojautą.
Jadvyga ir Petras Putriai
Irena ir Donatas Lišauskai
Regina ir Bill Knudstrup

Panevėžio vyskupija
Šiame IV tome aprašyta Panevėžio vyskupijos bažnyčios, koplyčios, kapinės, varpinės, paminklai. Aprašomi vyskupai, valdytojai ir kunigai...
Ypatina dėmesys skirtas iliustracinei veiklai. Dauguma bažnyčių bei religinių paminklų nuotraukų čia skelbiamos pirmą kartą.
Architektūrinių ypatybių aprašymai yra dr. inž. Jurgio Gimbuto. Pūšnus, gerai paruoštas leidinys: 532 psl. kietasis viršelis. Išleido Am. Lietuvių Bibliotekos Leidykla (Lithuanian Library Press). Kaina su siuntimu 25 dol.
Užsakymus siųsti:
DRAUGAS
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629 USA

GRUODIS: DAINOS LILIAN ŠUKIS
Raminta LAMPŠATIS, piano
Lilija Sukytė debiutavo Stratford (Kanadoje) „Figaro Vestuvėse“, du meči dainavo Metropolitan Operoje, po to buvo pakviesta į Muncheną atidaryti operos festivalį su Brigitte Fassbaender ir nuo to pateko į pasaulinį dainininkų elitą. Lilija gastroliavo po visą Europą su dideliu pasisekimu, nes kritikai ypatingai vertina jos diktiją, stilistinę supratimą, ir balso švelnią lyrinę spalvą.
L. Sukytė plokštelėje įdainavo komp. J. Gruodžio dainas: Rugegėlės, Agonėlės, Rūta, Pavasario naktis Berlyne, Ko čia taip ilgu, Vėjavakis, Alyvos, Diemėdžiū žydėsiu, Visur tyta, Burtai. Liaudies dainos: Rudens tylamoj, Aš, Anyta, Esk, karvute ir kitos. Prie piano muzikos profesorė Raminta Lampšaitytė.
Išleido LIETUVA records, Munchen, West Germany.
Kaina su siuntimu 11 dol. Iliustracijos gyventojai dar pridėda 80 ct. valstijos talonų.
Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Pranešame giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad rugpjūčio 20 d. sulaukusi 86 m. mirė
A.†A.
Teofilia Žalnieriūnienė
(SUŽIEDELYTĖ)
Buvo gimusi Petrapilyje, paskutiniu laiku gyveno St. Petersburg Beach, Floridoje.
Pasiliko dideliame nuliūdime dukte Irena Sodeikienė su vyru Leonu, dukte Aurelija Laima Robertson su vyru Glen, sūnus Leonardas Žalnieriūnas su žmona Dora (Venezueloje) ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.
Kūnas pašarvotas šeštadienį Thomas J. Brett koplyčioje, 4180 Central Ave., St. Petersburg, FL.
Laidotuvės įvyks pirmadienį, rugpjūčio 25 d. Iš koplyčios 11 val. ryto bus atlydėta į Sv. Vardo parapijos bažnyčia, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Memorial Park kapines.
Nuoširdžiai kviečiame visus: giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.
Nuliūdę: Dukters ir sūnus su šeimomis.

MYLIMAM BROLIUI
A.†A.
ANTANUI DAINIUI
ok. Lietuvoje mirus, liūdinčią velionio seserį, mūsų draugijos c.v. narę PETRUTĘ KINDERIENĘ ir jos vyrą JUOŽĄ užjaučiame ir skausmu dalinamės.
Lietuvių Dukterų draugija

A.†A.
MONIKAI DULIENEI
mirus, vyrui KAZIMIERUI, jo šeimos nariams ir visiems artimiesiems reiškiam nuoširdžią užuojautą.
Leopoldas ir Paulina Heiningai

Lietuviai Floridoje

Juno Beach, Fla.

PAMINĖTA
A.A. E. MIKŠIENĖS MIRTIES SUKAKTIS
Š.m. rugpjūčio 17 d., sekmadieni, 12:30 val., St. Paul of the Cross bažnyčioje už a.a. Elenos Mikšienės sielą, minint vienerių metų mirties sukaktį, šv. Mišias atnašavo ir gražų pamokslą pasakė kun. Martin Grey, C.P. Jam asistavo kun. Albert Wesley. Laikė pamaldų sol. Ona Blandytė-Jameikienė su giliu įsijautimu giedojosi šiam sekmadieniui skirtas giesmes, ir vieną ypatingai gražią giedojosi lietuviškai – Viešpatie mano, nuliūdimoose gelbėk mane – muz. A. Stradello. Jai akompanavo muz. Michael Gribshaw. Šios pamaldos buvo kartu su amerikiečiais, nes, kun. Vytautui Pikturui išvykus į šiaurę, per vasarą lietuviškų pamaldų neturim. Kun. Grey pranešus, kad šios šv. Mišios atnašaujamos už mirusios parapietės Elenos Mikšienės sielą, ir todėl per šias pamaldas taip gražiai gieda sol. Jameikienė, visa bažnyčia gausiai plojo.
Po pamaldų pietavome Holiday House restorane. Papietavę atlankėm Elenutės kapą, papuoštą gelėmis, kurias ji taip labai mėgo. Pasimeldę, sol. Jameikienė vadovaujant, sugiedojom Marija, Marija ir Lietuvos himną.
Velionės vyras Povilas Mikšys nuoširdžiai dėkoja kunigams Grey ir Wesley už laikytas pamaldas, sol. Jameikienė už gražų ir mielą giedojimą. J. Jakubauskui už gražų talkininkavimą ir visiems dalyviams už Elenutės prisiminimą, kuri juos gerbė ir mylėjo.
P. M.

GAIDAS-DAIMID
E U D E I K I S
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE
4330-34 S. California Avenue
Telefonai – 523-0440 ir 523-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas – 927-1741-1
4348 S. California Avenue
Telefonas – 523-0440

P E T K U S
MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS
2533 West 71 St., Chicago
Telefonas – 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas – 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
2424 West 69th Street – Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. – 974-4410

VASAITIS – BUTKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas – 652-1003

APLINK MUS

x „Draugo“ atkarpoje šiandien baigiamas spausdinti Vlado Ramojaus „Dienai riedant vakarop“. Rytoj pradėsime trumpą pasakojimą iš okupanto daromų skriaudų ok. Lietuvoje Stasės atsiminimus „Okupantui sugrįžus“.

x Ritonė ir inž. Teodoras Rudaičiai vasaros atostogas praleidžia Colorado kalnuose, gėrėdamiesi gražiais vaizdais ir poilsiaudami vėsesniame klimate. Iš ten jie atsuntė „Draugo“ redakcijai sveikinimus ir visiems linkėjimus. Ritonė Rudaitienė yra „Draugo“ bendradarbė. Tikimasi, kad ji parašys ir apie šią savo kelionę.

x Rašyt. Andrius Mironas su žmona, gyvena Floridoje, važinėja po Ameriką, praleidami atostogas ir atsviežindami savo Amerikos pažinimą. Jie atvyko į Chicagą ir apsisėjo pas savo pusseserę dr. O. Mironaitę. Taip pat aplankė „Draugo“ redakciją, painformavo apie savo kūrybinius darbus ir tolimesnę kelionę į Kaliforniją.

x Lituanistikos katedros iškilmingas pinigų įteikimas bus šių metų spalio 4 d. Jau-nimo centre. Ta proga yra rengiamos iškilmės — pokylis, kurin kviečiama visa lietuviška visuomenė.

x Antanas Šileika Santaros-Šviesos suvažiavime Tabor Farmoj, Sodas, Mich., rugsėjo 4-7 d. kalbės apie „Jaunesniusius lietuvius menininkus Kanadoje“.

x Vytenis Milunas ir Liudas Šlenys tvarkys barą per Lemonto apylinkės gegužinę, kuri bus sekmadienį, rugsėjo 7 d. Ateitininkų namuose. Bus skanaus maisto, žaidimų ir progos pabendrauti su draugais ir šeima. Šv. Mišios bus laikomos 11 val., o gegužinė prasidės 12 val.

x Kun. Jonas Pakalniškis, Apreiškimo parapijos Brooklyn, N.Y., klebonas, atsuntė „Draugui“ auką su laimėjimų šaknelėmis. Mūsų lietuviškos spaudos rėmėjui nuoširdžiai dėkojame.

x Amerikos katalikų gydytojų draugijos susirinkimas bus rugsėjo 11 d. Generalinis chirurgas dr. C. E. Kopp kalbės gydytojams apie pornografijos pavojus, taip pat pakviestas kalbėti Chicago arkivyskupas kard. Joseph Bernardin ir kiti su medicina ir morale susipažinę asmenys. Paskaitos bus 850 Elm Grove Rd., Elm Grove, Visc., 53122.

x Už a.a. Edmundo Jarašiaus sielą, šv. Mišios bus atnašaujamos rugpjūčio mėn. 23 d., 6 val. vak. Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje. Prašome mirusįjį prisiminti savo maldose. (pr.)

x Reikalingas sąskaitininkas (bookkeeper) dirbti pilną laiką. Turi mokėti naudoti rašomąją mašinėlę. Skambinti Mutual Federal Savings, tel. 847-7747. (sk.)

x Albinas Kurkulis, akcijų brokeris, dirbąs su Rodman & Renshaw, Inc., patarnauja akcijų bonų, fondų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime. Susidomėję skambinkite 977-7916. (sk.)

x Kun. Petras Rubšys, klezietis, gyvenąs Sao Paulo, Brazilijoje, veda neakivaizdinį lietuvių - ispanų, lietuvių - portugalų kursą Pietų Amerikoje. Šią vasarą lankydamsis Šiaurės Amerikoje, sustojo Chicagoje, tarėsi su PLB vicepirmininkais Tomu Remeikiu ir Birute Jasaitiene ir su Pedagoginio instituto direktore Stase Petersoniene. Taip pat buvo susitikęs su JAV LB Švietimo tarybos pirmininku dr. Jonu Rackausku, kuris pažadėjo neakivaizdiniam kursui reikalingos medžiagos.

x Dr. Antanas Razma įsigijo visą stalą į „Draugo“ metinį banketą, kuris bus rugsėjo 28 d., sekmadienį, Martinique pokylių salėje. Kviečia „Draugo“ renginių komitetas ir kitus „Draugo“ draugus iš anksto bilietus įsigyti ir tuo padėti komitetui laiku suspėti viską tinkamai paruošti.

x Stasys Prakapas iš Toronto yra atvykęs į Chicagą ir aplankė „Draugą“. Jis pasirinko naujų knygų, kurias Toronte gali platinti. Taip pat jis, kaip žurnalistas, rašo „Tėviškės Žiburiuose“, „Drauge“, ypač angliškose vietos laikraščiuose, gindamas lietuviškus reikalus.

x Šį penktadienį, rugpjūčio 22 d., 6 v. vak. Seklyčioje bus rodomas labai įdomus video filmas — Lietuviškos vestuvės, Dainavos ansamblio pastatytos praėjusį pavasarį. Kam nėra tekę šio spalvingo spektaklio matyti ar kas norėtų dar kartą prisiminti anuos gražius vaizdus bei garsus, kviečiamas šios progos nepraleisti ir minėto filmo pasižiūrėti. Įėjimas — laisva auka.

x Dr. Julius Šimaitis, Forest Hills Garden, N.Y., gražino laimėjimų šakneles, pridėjo 20 dol. laikraščiuo paremti su tokiu laiškučiu: „Linkiu jums sėkmingai skelbti lietuvišką raštą ir teikti skaitytosias vilčių, kad vieną dieną mūsų tėvynė atsikratys svetimųjų jungą“. Labai dėkojame už viską.

x Aldona Maria Sehgal, Palo Alto, Cal., mūsų nuoširdi rėmėja, dienraščio paramai už jo gerą informaciją atsuntė 25 dol. auką. Nuoširdus ačiū.

x Lietuvių tautos sukilimo prieš 45-rius metus iškilmingas minėjimas ir posėdis bus rugsėjo 28 d., sekmadienį, 11 val. Jaunimo centro didžiojoje salėje.

x Po 7 dol. įvairiomis progomis, mokėdami prumeratą ar atsūsdami laimėjimų šakneles, atsuntė: V. Leveckis, Conton, Ma., Stanley Zakas, Washington, Pa., A. M. Miner, Westboro, Mass., I. Ancerys, Porter, Ind., Rev. A. Senkus, Lake Worth, Fla., Jonas V. Ruzgys, Anaheim, CA, Maria Poška, Rockford, Ill., Aleksandra Žukas, Woorhaven, N.Y., Peter Gauronskas, Santa Monica, CA, Mary Gelvickas, Hammond, Ind., Ona Čenkus, Haward Beach, N.Y., Leonardas Valiukas, Los Angeles, Cal., A. J. Stepaitis, Arlington Hts., Ill. Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

GIMĖ LĒKTUVE

Tammy Martin, 20 m., skrisdama lėktuvu virš Illinois valstijos, susilaukė sūnaus, kuris gimė dviem mėnesiais per anksti. Gimdyvei padėjo lėktuve buvusi gailėstingoji sesuo, paramedikas, net ir gimdymo specialistas. Keleiviai naujagimį sutiko plojimais.

Ses. Marilyn Kuzmickaitė, Šv. Kazimiero seserų vienuolijos generalinės vyresniosios asistentė ir Motinos Marijos Kaupaitės beatifikacijos postulatorė, praneša apie bylos eigą Kunigų Vienybės seime Allentowne, Pa.

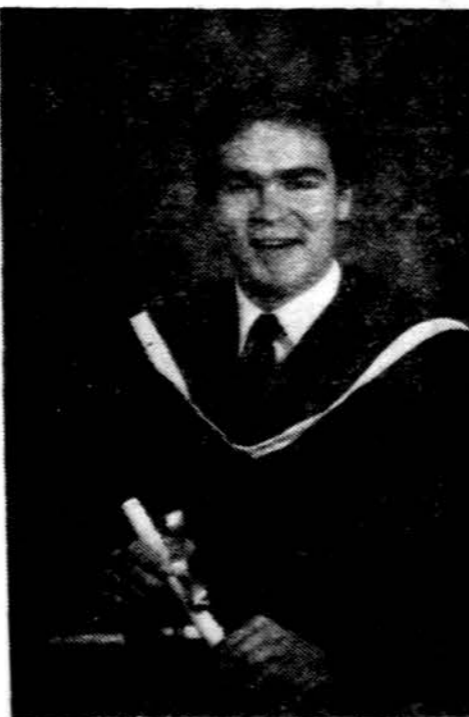
Nuotr. V. Rimšelio

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— Akademikas skautas Julius Vytautas Sakas, iki šiol buvęs Copilot Northwest Airlines lėktuvų bendrovėje, išlaikė egzaminus ir gavo kapitono laipsnį. Dabar jis skraidys naujausiu lėktuvu Boeing 757 į tolimus kraštus. Sveikinam naują lėktuvų kapitoną Julij V. Saką ir linkime jam sėkmės atsakingose pareigose, nes tai dar vienas darbus lietuvis pasiekė savo tikslą, apie kurį svajojo būdamas dar labai jaunas mokinukas. Šiuo metu jis su šeima gyvena Kingston, Washington vaistijoje.

KANADOJE

— Leonas Rastapkevičius, jauniausias Teresės ir Juozo Rastapkevičių sūnus, šiemet baigė Guelph universitetą, gaudamas bakalauro (Bachelor) laipsnį iš agrikultūros mokslų. Jo specialybė yra Agriculture Economics. Taip pat jis gavo Ontario Institute of Agrolgist's Graduation Scholarship. Leonas yra baigęs Dr. V. Kudirkos lituanistinę mokyklą Rodney, Ont., šoko tautinius šokius. Leonas Rastapkevičius West Lorne, Ont., pirmuoju baigė gimnaziją, gaudamas stipendiją. Jo tėvai gyvena West Lorne, Ont.

— Hamiltono Lietuvių Bendruomenės apylinkė kovo 23 turėjo Jaunimo centre susirinkimą, kuriame pranešimus padarė pirm. A. Mačys, išdin. A. Liaukus ir revizijos komisijos pirm. B. Pakalniškis. Susirinkime kalbėjo naujai valdybai rinkti komisijos atstovas P. Kanopa ir apie tautinių šokių šventę pranešė J. Kristolaitis.

— Petras Lukošius po 26 d. metų darbo „Dofasco“ fabrike išėjo į pensiją, bet pasiliko gyventi Hamiltone.

— Tautinių šokių šventės reikalais į posėdį Hamiltone balandžio 12 d. pažadėjo atvykti JAV LB krašto vald. pirm. A. Gečys, šokių instituto pirm. G. Gobienė, kultūros tarybos pirm. I. Bublienė supažindinti su tautinių šokių pasiruošimo reikalais.

— Edmontone, Albertos provincijoje, kun. K. Kaknevičius kovo 14-16 dienomis pravedė gavėnios susikau-pimą, į kurį paskutinę dieną atsilankė gausus tautiečių būrys. Svečių globojo Bronė ir Juozas Pilipavičiai.

— St. Catharines, Ont., visos pavergtų tautų tautinės grupės nutarė šiais metais birželinių trėmimų minėjimą rengti kartu, kad būtų įspūdingesnė šventė.

— A.a. Marijos Norkienės - Labanauskaitės laidotuvsė balandžio 1 d. dalyvavo jos didelė giminė iš JAV ir Kanados. Buvo brolis Povilas Labanauskas, buvęs Lietuvos laivo „Prezidento Antano Smetonos“ kapitonas ir kitas brolis. Taip pat buvo atvykęs iš Buffalo, N.Y., prof. dr. Antanas Musteikis su žmona.

— Ses. Teresė, Putnamo vienuolyno vyresnioji, lankėsi Montrealyje ir turėjo pasitarimus su „Rūtos“ klubu, kuris rengiasi vykti į Putnamą.

— A.a. Emilija Sakalauskiene mirė Hamiltone ir palaidota birželio 23 d. Liko nuliūdime vyras ir keturi vaikai su šeimomis.

— Į Hamiltoną atvyko Ona Russel ir Jonė Sinclair iš Skotijos. Jos apsisėjo pas F. ir A. Povilauskus, kurie joms parodė Toronto ir Hamiltono žymesnes vietas. Jos labai stebėjosi lietuviškoms bažnyčiomis, kapinėmis ir kitomis įstaigomis. Povilauskus jos pažino tik pernai, kai Anglijoje lankėsi su koncertais „Aro“ choras.

VENECUELOJE

— Dr. Vytautas Damb-rava, gyv. Caracas, paruošė planą, parūpino informacinę medžiagą ir dokumentines iliustracijas „Baisiojo bir-

CHICAGOS ŽINIOS

NAUJAS FBI VADOVAS

Nauju Chicago FBI vadovu paskirtas James D. McKenzie, 43 m., dirbąs šioj įstaigoj nuo 1960 m., baigęs Baltimorės universiteto teisų mokyklą. Anksčiau jis yra tarnavęs Minneapoly, Bostone, Washington, Kansas City, Miami.

JUODŲJŲ KATALIKŲ KONGRESAS

Washington 1987 m. gegužės 21-24 d. bus pirmasis JAV juodųjų katalikų kongresas. O 1987 m. kovo 13-15 d. bus Chicago arkivyskupijos juodųjų katalikų kongresas.

TRŪKSTA KRAUJO

Ligoninėse, ypač Cook apskr. ligoninėje Chicagoje, labai trūksta kraujo, kuris būtinas perlijimams sužeidimų ar operacijų atvejais.

POŽEMINĖ BIBLIOTEKA

Chicagoje svarstomas planas Grant parke įrengti požeminę centrinę miesto biblioteką.

WIEBOLDT PARDUODA KRAUTUVES

Wieboldt bendrovė sutarė parduoti savo krautuvų tinklą New Yorko verslininkui Allen Cohen.

BAŽNYČIŲ VADAI PRIEŠ PORNOGRAFIJĄ

Chicago kardinolo Bernardino rezidencijoje, 1555 N. State Park, buvo katalikų, protestantų, stačiatikių, žydų, murmonų tikybų vadovų pasitarimas kovai prieš pornografiją ir vaikų piktnaudžiavimą. Pasitarime pabrėžta, kad pornografija daug prisidėjo prie vaikų piktnaudžiavimo ir moterų skriaudimo. Numatyta platesnė akcija. Bus susisiekta su JAV prezidentūra, su gen. prokuroro įstaiga. Buvo iškeltas faktas, kad vietose, kur buvo sukurti pornografiniai filmai ir panaši medžiaga, sumažėjo nusikaltimai.

OK. LIETUVOJE

— Petras Griškevičius, Lietuvos komunistų partijos sekretorius, kaip informuoja iš Lietuvos grįžę turistai, mėgo išgerti ir sunkiai pergyveno Gorbačiovo išleis-tus potvarkius girtuokliavimui sustabdyti. Iš to širdies skausmo, atvykęs vasaroti į Palangą, Griškevičius smarkiai pasigėrė ir susirgo. Greitai jį pagalba išvežė į ligoninę, ir nuo to laiko niekas jo daugiau nebematė. Visoje Lietuvoje sklinda kalbos, kad Griškevičius į savo pareigas nebegrįš. Partijos sekretoriaus pareigoms esą numatytas Vytautas Sakalauskas, buvęs Vilniaus miesto vykdomojo komiteto pirm., dabartinis „ministerių tarybos“ pirmininkas, besąlygiškai paklusnus Maskvai. Maskva tuo reikalu savo žodžio dar netarė galbūt dėl to, kad „Tėviškės“ draugijos primininkas gen. Pranas Petronis išsėina į pensiją, ir tai vietai irgi reikia ištikimo partiečio. Sakalauskas tikų ir tia.

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

ATŠVENTĖ 85 M. SUKAKTJ

Emilija Markūnienė, gyvenanti 4336 So. Campbell, Chicagoje, liepos 28 d. sulaukė 85 m. amžiaus. Ji tebėra energinga, skaito lietuvišką spaudą. Kilusi iš Biržų - Pasvalio apskr., iš ūkininkų Lapėnų šeimos. Į Ameriką ji atvyko 1926 m. ir apsigyveno pas savo tetą Valerijų Vaisvilienę Cicero. Čia įsijungė į vyčius. Ilgai darbavosi katalikų federacijoje, Balfe, pensininkų draugijoje, talkininkavo „Draugo“ rengtiniuose ir veikė kitose lietuvių organizacijose, jų tarpe ir Amerikos Lietuvių Taryboje.

Išaugino sūnų Raimondą, inžinerijos techniką, ir dvi dukteris. Duktė Irena yra Modified Tools bendrovės menedžerė. Ji išaugino septynis vaikus. Antra duktė Lilija išaugino tris vaikus.

Emilija Markūnienė turi 10 anūkų ir 4 proanūkus. Jos vaikaičių tarpe yra kompiuterių specialistų, mokytojų ar

studijas bebaigiančių. Sukakties dienoje su dovanomis atvažiuo motiną Emiliją pasveikinti ir apdovanoti sūnus ir dukterys, o rugpjūčio 9 d. dukters Irenos namuose buvo surengtos jubiliejaus vaišės, kuriose dalyvavo sūnaus ir dukterų šeimos. Iš Floridos atvažiuo jubilieatės draugė Valerija Audickienė, iš Kalifornijos buvo atvykusi Vada-polienė. Iš Arizonos atvažiuo pusseserė Izabelė Vaisvilaitė-Shuttleworth. Kiti susirinko iš Chicago ir priemiesčių. Tarp gausių sveikinimų buvo ilgas plakatas su dailiai kompiuteriu išrašytais mielais žodžiais.

Jubilieatė ir dabar mėgsta dalyvauti lietuviškuose parengimuose, jeigu tik atsiranda kas ją nuveža.

Jubilieatė labai dėkinga vaikams ir vaikaičiams, kurie surengė jai jubiliejaus minėjimą. Ypač ją pradžingino vaikų iškelta lietuviška vėliava prie dukters namų, kur buvo jubiliejaus iškilmės.

J. Daugl.

VERTINGA DOVANA SKAUTAMS

Su OSI keliamomis problemomis Rako stovykloje stovyklavusius skautus ir skautes išsamiai supažindino adv. Povilas Žumbakis. Ten pat skautams buvo išdalytos ir Lietuvos šaulių Tremtyje sąjungos dovanotos, adv. P. Žumbakio parašytos knygos „Soviet Evidence in North American Courts“. Gautos 72 knygos, iš kurių 10 egz. per LSS vyriausią skautininką K. Matonį buvo pasiūta Atlanto rajono skautams. Po kelis egz., kad nuvežtų į savo gyvenamas vietas, buvo išteikta stovyklautojams iš Omahos, Kalifornijos, Texas ir Louisianos. Kitos padalintos šiuo reikalu susidomėjusiems vyresniems skautams ir skautėms, o likusios 24 knygos parvežtos Chicagon įteiktos (po 6 knygas) visų keturių tautų tautininkams, kad su OSI problemomis supažindinti nestovyklavusius tautų narius. Gavę knygas skautai įtaigojami nedelsiant jas perskaityti, jų turinį diskutuoti, o pačias knygas perduoti jų lankomų gimnazijų ir universitetų bibliotekoms. JAV Vidurio rajono skautų vadovybė labai dėkinga Šaulių sąjungai už vertingą dovana, o adv. P. Žumbakui už stovyklavusių skautų apšvietimą šiuo opiu klausimu.

Emilija Markūnienė — jubilieatė.